

R

ztartási edése.

r 1. sz.

szertelt szakmá-ekben:

Cirage-

Artipá-

zmat,

estékek)

s Butor-

saját

blajfesté-

etek stb.

gipsz.

gyár Rt.

noid, Cluj,

elényi (M. u.)

ár minden-

árjegyzéket

Engros

3451

telefon 81.

AR

ndobozokat

ett részek-

l készit és

apiláron.

ovits

gyár

1. szám.

nyit

tömegesen

atin

tal székül-

Románia és

észére:

polya-utca).

k

kapthatók:

Timisoara

th Lajos-u.)

1365

állaljuk.

bert

kino-

1288

lalata

99.

Tejszin

Teavaj

4043-1

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron
L. Pop. — Brassai-utca 10.
Az Uj Kelet telefonjai
Szerkesztőség 977
Kiadóhivatal 844
Nyomda 379
Haber osztály 485
Z. N. Sz. 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek címen-
dők. — Kéziratokat nem
vissza és nem fizetünk meg

V. évfolyam, 133. szám

Cluj (Kolozsvár) 5682. Szivan 26.

Lejár

Postbeszámoló ur

Wien 0
0 lei
0 lei
Egy hónapra 40 lei
Egy szám ára pályaudvaron
és vidéken le 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra 25 lei
Egy szám 1 lei

Romániában

Egy
25 lei

UJ KELET

ESZDÓ-POLITIKAI NAPTÁR

Nagy kavarodás a Banca Agrara szerződése körül

„Kormánybolsevizmus” — mondja Bontescu az „Adeverul”-ban — Az Uj Kelet tudósítójától.

A politikai élet amugyis viharos atmoszférájában újabb bomba robbant. Amint röviden tegnap is jelentettük, a kormány váratlanul törvényjavaslatot terjesztett a rendkívüli ülésnek elé, amely a kolozsvári Banca Agrara és az állam között létrejött, az erdélyi agrárreform finanszírozására vonatkozó szerződést semmisíti meg. A törvény, amelynek megszavazása a liberális többség által kétségtelen, előbb hozott törvényt változtat, illetve semmisít meg, amire eddig alig volt példa Romániában. Az Avereșu-kormány szavaztatta meg az agrárreformot, amelynek százharminchetedik szakasza tartalmazza a Banca Agrara privilégiumát. Nem lehet kétséges, hogy a kormány eljárása

újabb politikai sakkhúzás a nemzeti párt ellen,

amellyel az anyagi egzisztencia elapjait akarja kirántani az erdélyi politikuskok alól. A Banca Agrara, mint ismeretes, röviddel a ferradalom után létesült a kormányzótanács rendeltére azzal a céllal, hogy az erdélyi agrárreform finanszírozását végrehajtsa. A kormányzótanács ezt Erdély speciális érdekeire való tekintettel tartotta és tartja ma is szükségesnek. A bank, miután szerződését az állammal az előző parlament által hozott törvényben biztosították, már meg is kezdte ezirányú működését és a kisajátított birtokokra nagyszámú jelzáloghiteleket folyósított.

A kolozsvári Agrár-bank privilégiumát megsemmisítő törvényjavaslat előterjesztése nemcsak a távol-állókat érte váratlanul, de a bank vezetését, sőt Constantinescu földmívelésügyi minisztert is.

Az Agrár-bank vezérigazgatójának kérdésére Constantinescu miniszter kijelentette, hogy a kormány szándékáról csak huszon-négy órával a javaslat betérjesztése előtt szerzett tudomást.

Bontescu, az Agrár-bank vezérigazgatója hosszasan nyilatkozott az „Adeverul”-ban és többek között a következő kijelentéseket tette.

A Banca Agrara álláspontja

A kormány eljárása a legteljesebb mértékben alkotmányellenes. Az Agrár-bank törvényben biztosított privilégiumot szerzett és ennek megvonása nem törvénymódosítást jelent, hanem

a legsúlyosabb jogfosztást.

A kormány javaslata, amennyiben a parlament elfogadja és az uralkodó szentesíti, előzetes törvényben szerzett jogaitól fosztja meg a legnagyobb erdélyi pénzintézetet.

— A lététben súlyosan veszélyeztetett kormány végső elkeseredésben vakmerő elhatározásra szánta el magát. Nem tudott megegyezésre jutni az erdélyi politikuskokkal és bosszuját most az erdélyi népen tölti ki. Nevetséges a pénzügyminiszter állítása, hogy a bankkal kötött állami szerződés akadálya volt a kisajátításnak. Ellenkezőleg. Ez a szerződés a kisajátítást csak elősegítette volna

és hogy mégsem történt meg, egyedül a kormányt terheli a felelősség.

Bolsevizmus — amit a kormány csinál,

— mondotta Bontescu, — veszélyesebb bolsevista módszer, mint amelyet Lenin és Trockij alkalmaz. Szovjetorszag vezetői a humanizmus nevében erőszakolják rá az orosz népre az új rendet és eme erkölcsi bázison nyulnak erőszakos rendszabályokhoz. De mi jogaitja fel a liberális kormányt, hogy a törvény és alkotmány figyelembevétele nélkül fossza meg szerzett jogitól ezt a pénzintézetet? Egyedül a párt-érdek.

— Mit lesz a bank vezetősége — kérdezte az újságíró — ha a javaslatból törvény lesz?

— A királyhoz apellálunk — felelte Bontescu — mint a legfőbb alkotmányos faktorhoz. Kérni fogjuk, tagadja meg ennek az alkotmányellenes törvénynek a szentesítését. Ha ezt nem fogjuk elérni, a független bírósághoz fordulunk és ha így sem nyerünk jogerosítást, minden lehető és elképzelhető eszközt fel fogunk használni, hogy jogainkat megvédjük.

Végül kijelentette Bontescu, hogy amennyiben a közeli napokban a kormány más elhatározásra nem jut, a Banca Agrara vezetősége szenzációs kulisszatitkokról fogja a közvéleményt részletesen informálni.

Az egységes ellenzéki blokk

A parlamenti ülészek megnyitásával egyidejűleg a nemzeti párt is a fórumra lépett, hogy megkezdje az ellenzéki pártok egységes frontjának megteremtését. Dan Sever, a nemzeti párt főtitkára kijelentette a „Lupta”-nak, hogy

a nemzeti párt a napokban újból, de utóljára felhívást intéz az összes ellenzéki pártokhoz az egységes ellenzéki front megteremtésére, amellyel az országot megint a törvényesség kereteibe akarja visszaállítani.

Ettől eltekintve közölte a nemzeti párt főtitkára azt is, hogy pártja súlyos horderejű és messze-menő elhatározások küszöbén áll, de reméli, hogy ezekre nem fog sor kerülni. Politikai körökben a nemzeti párt uralomrajutását befejezett ténynek tekintik és a párt kormányzati programját is ismerni vélik. A nemzeti párt egyik vezetője kormányzati programját a következőkben vázolta:

Az új alkotmány megszavazása. Az agrárreform azonnali végrehajtása.

A közigazgatás reformja a széleskörű vármegyei és községi autonómiával.

A köztisztviselők szabályrendelete. Minden gazdasági és politikai rendkívüli intézkedés felfüggesztése és végül

Az idegen tőke bebocsátása az országba az általa létesített üzemek megváltási jogának fentartásával 30 és 50 év között.

Ugyanez a nemzetipárti politikuskus azt is közölte, hogy

a gyulafehérvári kongresszus megtartását végső eszköznek tekinti a párt és csak akkor fogják egybehívni,

ha bizonyossá válik, hogy a kormány és a korona nem viselkedik kellő érdeklődéssel a Kárpátokon túli tartományok sorsa iránt.

Lloyd George és Poincaré megegyezett a jövőtétel és Håga dolgában

— Az Uj Kelet munkatársától —

London, június 21. A Reuter ügynökség értesülése szerint Lloyd George és Poincaré tanácskozásai a következő eredménnyel zárultak le: Elhatározták, hogy a jövőtételi bizottságnak meg kell vizsgálnia a német pénzügyek valódi állapotát. Meg kell állapítani továbbá, azt a módozatot is, hogyan állíthatná helyre a német kormány külső költsön segítségével az államháztartás teljes egyensúlyát, valamint a márka reális értékét. A hágai értekezlet feladata, hogy állandó összeköttetést tartson fenn az oroszokkal és velük együtt keressen gyakorlati eszközöket azoknak a nehézségeknek az eloszlására, a magántulajdon s a hitel kérdése körül felmerülnek. Sürgeti a két kormány, hogy a keleti kérdés elintézésére Hågában egy bizottságot alkítsanak, hogy a bizottság megvizsgálja a görögök és a törökök kölcsönös panaszait, a haditerületeken történt atrocitásokat, valamint a görögök anatóliai deportálásait.

A második hágai konferencián

Páris, június 21. A „Matin” szerint Franciaorszagnak résztvétele a második hágai konferencián valószínű. Franciaország a szovjetdelegátusokkal folytatandó tárgyalásokon sem hagyja el hü szövetségeseit.

Franciaország résztvesz, de szakítással fenyeget

Håga, június 21. A hágai konferencia tegnapi ülésén Charles Benoist francia delegátus kijelentette, hogy Franciaország a konferencia június 26-án kezdődő második részén is részt fog venni ama fentartással, hogy a francia kormány azonnal visszahívja delegátusait, ha a szovjetdelegátusok magatartása nem lesz összhangban a konferencia alapelveivel.

Poincaré öröme

Páris, június 21. Poincaré visszaérkezése után fogadta az újságírókat, akik előtt beszámolt a londoni tárgyalásokról, hangsúlyozta, milyen barátságos hangulatban folytak a tárgyalások. A miniszterelnök örömmel beszélt el, hogy Londonban mily franciabarát ünneplésben volt része.

Belgium megváltoztatta a taktikáját

Håga, június 21. Feltűnést keltett, hogy Belgium megváltoztatta magatartását és engedékenyebb felfogást tanúsított. A belga delegáció vezetője kijelentette, hogy Belgium nem szándékozik a néző szerepére szorítkozni. Valószínű, hogy Belgium okosabb politikát akar folytatni, mint Génában és jobban közeledik Angliának az olasz kérdésben való felfogásához. A harmadik teljes ülésen a francia kormány bejelentette, hogy megbízottjai útján résztvesz a tárgyalásokon és az oroszokkal folytatandó közvetlen tárgyalásokon is.

A kisantant új akciót kezd Ausztria megmentésére

Bécs június 21. A bécsi koronahanyatlás gazdasági orkánja után lassan szerveződni kezd a külső

segítség is a katasztrófa szélére jutott Ausztria támogatására. Ausztria ügye európai ügy. Ez a tétel sokkal kétségtelemebb, mint az a felületes szemlélő előtt első pillanatra látszik. Hiszen a párisi békeszerződések által alapított egész új helyzet megrendülne, felborulna, ha Ausztria Németorszaghoz csatlakozna.

A német birodalom nyolcmilliónyi lélekkel gazdagodna,

azonkívül a hatalmas, tekintélyes gazdasági lehetőségek előtt álló, jó részt kiaknázatlan területtel.

A párisi békeszerződések rendszerének közép- és keleteurópai őrzője a kisantant. Ezért volt is az osztrák koronapánik első felviharzásában bizonyos lehetősége a kisantant államok fegyveres intervenciójának az osztrák csatlakozás megakadályozására. Erről hivatalos körökben — mint ezt utólag a legbeavatottabb helyek felvilágosításai nyomán megállapíthatjuk — tényleg folytak tárgyalások. Minthogy pedig az osztrák válság átmenetileg nyugvópontra jutott,

a kisantant diplomáciája, francia kezdeményezésre egy zárt alapokon szervezendő gazdasági segítség tervével foglalkozik.

Prágai értesüléseink egyértelműen arról tanakodnak, hogy az Ausztria számára nyújtandó segítség elsősorban Csehszlovákia közgazdasági vitalitásán nyugszik. Rasin és vele Csehszlovákia gazdaságának számos vezetője oly együttműködés tervezetét akarják megállapítani, mely kiterjedne

Csehszlovákián kívül Romániára, Jugoszláviára és Lengyelországra is.

Az utóbbi államok főleg az osztrák élelmiszer-ellátás megszervezése körül vennék ki részüket az államközi gazdasági akcióból. A csehszlovák parlamentben Rasin dr. hosszabb expozéban fogja ismertetni a kisantant terveit az osztrák kérdésben. Annál a szolidaritásnál fogva, mely a kisantant államait a párisi szerződések talaján összefogja, nem kétséges, hogy ezek mindent el fognak követni arra, hogy a gazdasági segítség csekélyebb áldozatokkal járó terve minél előbb megvalósuljon és stabilizálja az osztrák helyzetet. Más kérdés az, hogy Középeurópa züllő gazdasági állapotainál és a deficites osztrák termelés periódikusan kiújuló lázrohamaiban mennyiben sikerül a szövetségesek erőfeszítése.

— Az új lengyel miniszterelnököt a képviselőház választotta meg. Var-sóból jelentik: Mintán Pilsudszky nem élt azzal a joggal, hogy ő nevezze ki a miniszterelnököt, a parlament háromszáz szavazattal száz ellenében Przapovszky volt kereskedelmi minisztert választotta meg a kormány elnökévé.

Razzia a Fellegvárban

A nyomor és a bűn oduiban

Az Uj Kelet tudósítójától

Hiába nézem meg a pikáns francia vigjátékot két kollégámmal, mire a postához értünk, már lefoszlott rólunk a zajos színházi előadás nevéts hangulata. Ujból kicsinyes, gondterhelt robotosok lettünk és néhány hete immár ezredszer állapítottuk meg, hogy nagyon nehéz dolog újságírónak lenni. Ríporterársam, akit „hosszu” melléknevvel kell ellátnom, a sarkon elkecseregettem hátbavágot.

— Fiam, reménytelen a helyzet. Semmi anyagom, amit megírhatsz. A kegyetlen és konok szerkesztőnek hiába mondom, hogy az uborkaszéken kelles közepén vagyunk.

A másik, a „hórihorgas” riporter vigasztalni próbálta.

— Nem kell kétségbeesni. Van egy link hír nálam, legfeljebb körülöztük egy kis romantikus szösszal és kész a cikk. Tudod, erről a meghipnotizált lányról.

A hosszú tovább kergetett:

— Hagyd kérlek, ezt az ügyet már unja közönség. Kétségbeesj, hogy milyen erkölcsös város Kolozsvár és éppen itt kell rendőrségi riporternek lenni. Hétről-hétre nem történik semmi.

— Hát mi történjék? — kérdeztem.

Síró, dühös hangon válaszolt.

— Egy mozgyilkosság, kedvesem vagy egy bankrobbantás, vagy egy anya, aki négyes ikreket szül, vagy legalább egy érdekes razzia, amiről mégis lehessen egy kétfasabos cikket megírni.

— Nos, szerkesztő urak — szólalt meg valaki a hátunk mögött, bár gyilkosság és bankrobbantással ma éjjel nem szolgálhatok, ejtőhetnek velünk a razzia. Azt hiszem, fognak egy-két új dolgot látni.

Hórihorgas társam a detektív nyakába borult:

— Kedves Cotz, drága mentőangyalom.

A hosszú követte.

Magam is bemutatkoztam. Csatlakoztunk a négytagú detektívesoporthoz.

— Hova? — kérdezte igazgatóm a hosszú.

— Felnézzünk a fellegvári lebujkba. Szeretett kollégám a romantikus „lebuji” szóra a karomba csipett és boldogan hunyorított egyet.

— Három hasábot írok — sugta és szerzek vagy tíz hírfajra való impressziót. Betömöm egy hétre a szerkesztőm és a közönség pofáját.

A Metropolitán bekanyarodtunk. Egy perc múlva a Szamos balpartján topogtunk a sáros és egyenlelen kövezeten. A fahid lejárata két alak állott. A detektívek azonnal észrevették őket. Cotz a koromsötétben megismerte ez egyik alakot és gyors léptekkel feléje tartott.

— Irén, ne fuss el, állj meg!

Irén csakugyan megakart lögni. Mikor látta, hogy megismerték, megállt. Cotz megkérdezte tőlük:

— Harangoznak?

— Nem kérem, csak a szívem dobog — felelt őszintén a hosszú és belémkarolt.

Az egyik detektív a leány elé állt.

— Mit keressz itt megint Kolozsváron? Megmondtam, hogy ne lássalak itt többet.

És felemelte a sétatálcáját. A lány könyörgő hangon kérte:

— Ne bántson. Esküszöm az élő Istenre, hogy csak ma jöttem Kolozsvárra. Átutazóban vagyok és reggel utazok tovább.

Amint befejezte a mondatot, lecsapott a sétatálcára.

— Te aljas, részeges! Hazudsz! Napok óta itt csavarogsz a városban és megtöltöd a szerencsétlen passasaidat mindenféle nyavalyával. Hányszor toloncoljunk el innen?

A síró, beteg, részeges, szerencsétlen Irénnek szerencséje volt: a vékony bot a harmadik ütésre kettétört.

— Holnap elutazok Fodor ur. Csak ne bántson Fodor ur, mert bizonyisten elutazok.

— Hol alszol?

Végetért a rendkívüli ülészak

Megszavazták az agrártörvény módosítását és a pénzügyi javaslatokat

Az Uj Kelet tudósítójától.

A törvényhozás tegnap tartotta a rendkívüli ülészakban utolsó üléseit.

A kamara

tegnapi ülésén Constantinescu földművelésügyi miniszter benyújtotta az erdélyi agrárreform módosításáról szóló törvényjavaslatot, melyet a szenátus megszavazott.

Juca javasolja, hogy a kormány törvényjavaslatot terjesszen be a jelenlegi pénzügyi törvények revíziójára vonatkozólag.

Sándor Józsefet rendreutasítják

Iteanu kéri az elnököt, szólítsa fel Sándor Józsefet, hogy a tegnapi ülésen használt „infámia” kifejezést vonja vissza.

Sándor József kijelenti, hogy a kifejezést jogosan használta Iteanuval szemben és nem vonja vissza.

Elnök ezért rendreutasítja Sándort.

Igazolják Zima Tibort

Ezután a Ház megszavazza a benyújtott törvényjavaslatot, majd igazolja Zima Tibor, Sardut József és Pop Gh. képviselők mandátumait.

Bratianu miniszterelnök emelkedett ezután szólásra és ismertette Románia szerepét a génuai konferencián, amelyre Románia azon szándékkal ment, hogy a jóviszonyt az összes államokkal helyreállítsa, azon egyetlen feltétellel, hogy az összeköttetések alapját a békeszerződés képezzék. Ami Oroszországot illeti, Románia joga volt követelni határainak respektálását, a moszkvai kincs visszaszolgáltatását és azt, hogy Oroszország tartózkodjék Románia belügyeibe való minden beavatkozástól.

A miniszterelnök kifejezést afelel azon reményének, hogy a belső reformmunka egészséges morális atmoszférában lesz megvalósítható. A kormány ismeri a jelenlegi megélhetési nehézségeket, — elsősorban a fizetek gondjait, — és igyekszik fog e nehézségek okait megszüntetni.

Moldovan Leonte hosszabb beszédben méltatja Bratianu érdemeit a párt bizalmát fejezi ki.

Dr. Pistiner szocialista képviselő éles bírálatban részesíti a kormányt és pártját.

Különösen a munkássággal és a kisebbségekkel szemben követett politikát tamadja és megállapítja, hogy a kormány agresszív politikát követ a szomszédállamokkal szemben. Cs-

— Ott, a pincében.

— Gyerünk.

Cotz nevetve hátrafordult.

— Ha van egy kis vatta a szerkesztő uraknál, most betömhetik vele az orrukat.

A pince rámséges hely volt. Mocskos, keskeny lépcsőn haladtunk lefelé. Irén zörgetett az ajtón.

— Ki az? — hallatszott belülről egy sipító női hang.

— Irén.

— Menj a nyavalyába innen. Nem engedlek be. Már egy hónapja nem fizettél házbért.

Irén bejelentette:

— A detektívek is itt vannak.

Az ajtó azonnal kinyílt. Gyertyát gyújtottunk. Alacsony, dögletes levegőjű szoba. Az ajtónál ingben egy vén törpödött vén asszony állt és dühösen mormogott. Két piszkos ágyban vagy nyolc gyermek szédítő meztelenségben és összevisszaságban. Egy tizenéves évesnek látszó lányka lábujja egy öt éves kisfiu szájába éri. És viszont.

— Itt csak gyerekek vannak, sírátkozott a háziasszony.

Átmentünk a másik szobába. A levegő itt még kibírhatalanabb. Vastag, erjedt illatok hányásra ingereltek.

A gyertya gyengén világította meg a rozoga ágyakat, amikben az éjszaka

loz a Wrangellel történt megegyezés híreire is s pártja bizalmatlanságát fejezi ki.

Bratianu infámianak mondja az állítást, hogy ő Wrangellel bármit is megállapodott

volna s kijelenti, hogy a liberális politika mindig a konstruktív demokrácia céljait szolgálta, amely természetesen nagyon különböző bizonyos szomszédok demokráciájától, amelyek egyik kezükkel segítséget kérnek Párisból, a másikat ütésre emelik.

Mateinu magasztalja Bratianu Jonelt és Vintilát, akik az országnak oly nagy szolgálatokat tettek.

Bratianu miniszterelnök felolvasza az ülészak bezárásáról szóló királyi kizáratot, mire az ülés véget éri.

A szenátusban

Butzureanu Jorgapárti kijelenti, hogy a nemzeti demokrácia pártok nincs oka eddigi álláspontján változtatni. Üdvözlö a génuai konferencia eredményeit, de megállapítja, hogy Románia konszolidációja csak olyan kormánytól várható, amely az ország igazi érdekeit és akaratát képviseli.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter ezután betereszti a kamara átal tegnap megszavazott pénzügyi javaslatokat, amelyet a szenátus nagyobb vita nélkül megszavazott. Elnök felolvasta a királyi kizáratot és az ülészakot berekesztette.

Politikai teasteély a külügyminisztériumban

Bukarest, június 21. Tegnap este a külügyminisztériumban teasteély volt a liberális párt fiztetésére. Az estélyen Bratianu miniszterelnök hosszabb beszédet tartott, kifejtve, hogy az eddigi elintézt törvények után most a legfőbb feladat a közigazgatási reform. A kormány elhatározta, hogy a miniszterek utazzák be a tartományokat, főként Erdélyt és a Bánátot, hogy a helyszínen ismerjék meg a lakosság szükségleteit, hogy azok kielégítését az ország általános érdekeivel összhangba hozhassák. A közigazgatási reformnak erre el kell készülnie.

Disszesen volt miniszter válaszolt a miniszterelnöknek s hangsúlyozta, hogy elérkezett a pillanat, amikor az igazságnak kell mindenütt érvényesülnie. Mindazokat, akik az államot megrabolták, bíróság elé kell állítani. Sürgeti a kivételes törvények hatályonkívüli helyezését.

kifestettaron, betegvőri halálra itéljői feküdtek. M-kor beléptünk, a szenny cs paplant a szemükre hűtők.

— Hadd lássuk a pofákat! kiáltotta Fodor.

A paplanok tétovázva lejjebb csuszak.

— Te is itt vagy Lujzi — kérdezte a detektív egy csinosarou cigánylánytól.

— Tegnap érkeztem Aradról.

— Ne hazudozz fiam. A múlt héten még a kórházban kaptad a salvasanokat.

Lujzi elmosolyodott.

— Nem lehet Fodor urat becsapni. Hát igen a kórházban voltam.

— Mutasd a lapot!

A lány a párnája alól női kézításkát szedett elő, amiből kivett egy gépirásos cédulát.

— Rendben van. Meggyógyítottak. Mihez kezdél?

— Elmegyek pincésrlányok.

A detektív egy másik ágyhoz ment. Aztán a harmadikhoz és a negyedikhez.

— Mehetünk tovább.

Az ajtóból még visszaszólt:

— Aztán gyakrabban fürödjetek.

A lányok tiszteletteljesen vihogni kezdtek. Irén a kapuban megegyezően megigért, hogy holnap eltűnik Koloz-

várról és egy alázatos kiszitahandda köszönt a detektívnek.

Az utcán egy becsipett, tengerésztrikós fiatalemberbe ütköztünk.

— Szervusz Gyuszi! — üdvözölték a detektívek. — Srenkra indulsz?

— Alma! — felelt röviden az érdekes arcú börtöntöltelék a betörők nyelvén, ami azt jelenti, hogy nem akar betörni.

— Póter engedtek? (szabadon engedtek) — kérdezte Cotz detektív.

— Csak egy fél mázást (fél évet) kaptam.

— Most hol melőzol (dolgozol)?

— Egy vics freiernek szajrét fuvarozok. (Egy buta embernek árut szállítok.)

— Csak vigyázz, hogy az őberbéra (főkapitányságra) ne kerülj megint, mert akkor csuda ruhát (verést) kapsz. Hol van a kéglid (lakásod)?

— Micinél.

— Megyünk veled.

Gyuszi egy nyaktörő uton kapaszkodni kezdett a hagyódlára. Mi utána, Szük, penetráns szagu sikátorokon vergődünk keresztül. Egy alacsony kerítésnél megállt és kopogtatott.

— Hé! Mici mama, nyisson ajtót, mert itt van a rendőrség.

Mici mama feltűnő sokáig készülődött. A detektívek körültekintették az épületet. Valaki átgrott a kerítésen és futásnak eredt. Cotz a zseblámpájával utánafigyelt.

— Szaladj szegény bolond.

— Ki volt ez?

— Egy beteges hajlamu nőimítátor, akinek nincs lakásigazolánya, mert egyszerű kintasították Kolozsvárról. Nagygyon megijedhetett. Különbön ártatlan ember és annyira fél a rendőrségtől, hogy minden este más helyen alszik. Végre kinyílt az ajtó.

— Miért váratott meg annyi ideig Mici néni? — kérdezte Cotz a rossznézésű, elhízott öregasszonyt. — Ki ugrott át az előbb a kerítésen?

— A kutyánk, lellem. Megijedt a lárásra és kiugrott.

— Maga még véletlenségből sem mond igazat Mici néni — jegyezte meg Cotz. — Ki van itthon a lakói közül?

— Nem tariok most lakót, lellem.

— Vezessen csak a szobába.

A szoba üres volt, csak az összehányt ágynemű árulta el, hogy néhány perce többen az ágyakban feküdtek. A padlason senki, a pince üres, a kamara üres. Cotz az utolsó is megkísérelte és egy félreeső mellékhelyiségből két leányzó vezetőt elő.

— Van igazolványotok?

— Nincs.

— Velünk jöttök.

A sikos lépcsőkön visszacsuszunk a Szamospartra. Egy csavargó kinezésű ember mélyen megemelte a sapkáját.

— Hogy van öreg?

— Bizony elég rosszul Cotz ur, nincs ingem.

És kibombolta peaceses kabátját. Vakítóan fehér, petyhüdt bőre különös kontrasztja volt a borotvátalan, fáradt arcának.

— Jöjjön holnap délelőre hozzám. Kap majd egy inget.

Mikor tovább mentünk, Cotz megkérdezte:

— Tudják-e, hogy ez a szerencsétlen, beteg csavargó régi magyar család sarja. Soroksáron volt főjegyző. A morfin megette testileg-lelkileg.

Éjjel három óra.

Jöjjenek az urak a vasuthoz. Fogunk egy-két zsebmetszőt.

A kollégáimra néztem. Álmosak voltak és fáradtak. A hosszú megszólalt:

— Lesz már egy cikkre való. Különbön is álmos vagyok.

A horihorgas ásitott. Én is. Elbucszunk a detektívektől, akik minden nap kocára tesszik az életüket, de 20 án még nem kapják meg az éhbért. Megindultunk a Mátyás-tér felé. Egy perc múlva kiáltozás, ütések és gyors szaladás dobaja ütötte meg a fülünket. Hátrafordultunk. A kocsiuton két betörő szaladt. Kezeikben csomag. A négy detektív utáunk. Néhány másodperc múlva eltűntek a legközelebbi mellékutóban. És a Vasut-utca magas palotájában nyugodtan aludtak a békés polgárok.

Farkas Lajos

Eudapes nemzetgyi izgalmak beszedet H megjelent gernagyti kedvba látv szocialista piros szeg Horthy „a a temelőbe ruzták a Bacso sir köveikezo — Nek lenni, ha nem oltják cialista ké tárgyalásb amig két törvényes

Addig n lom, am zárva t

A teter nyitó ülés Házba és izgalom es tudták, ho

Jánosy

bejelentett rata partba A terer Zoltán elh mal tárgya Jánosy elh vetik.

A

A buda lomban fia amelyet C más ponti istentisztelet gélikus és templomba érkezett a mányzó, ház kapuja előbbi ne gada és f A megnyit tak az o követek is Starcea ro Horthy Albert is bár 6 volt

H

A min után Hort olvasott f

— Az dotta töb fejezhette az ország vöslásáról

— Az tekintve, hogy a n értéssel, gunk talá

— A állandó b sát kérem gyűlést e vánitom.

Appo

Horthy vissza a H nök és eg

Ha gyor mentos

Apponyi és a szocialisták tüntetőleg kivonultak Horthy elől

A kormányzó beszéde alatt a szociáldemokraták Vanczákkal az előkőn Somogyi és Bacsó sirjához vonultak. Jánossy debreceni képviselő belépett a szocialista pártba

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Eudapest, június 21. A magyar nemzetgyűlés mai megnyitójára nagy izgalommal vártak. A megnyitót Horthy tartotta, de amikor megjelent a parlamentben díszes tengerügyi uniformisban, nem éppen kedves látványban volt rész. Huszonnégy szocialista képviselő vonult el előle piros szegfűvel a gomblyukukban. Horthy „trónbeszéde” elől tüntetőleg a temetőbe vonultak, ahol megkoszorúzták a meggyilkolt Somogyi és Bacsó sirját. Vanczák János itt a következő beszédeket mondotta:

— Nektek is köröttünk kellene lenni, ha gyilkos kezek bűnösen ki nem oltják munkás életeket. A szocialista képviselők addig semmitől sem tárgyalásba bele nem bocsátkoznak, amíg két mártírunk meggyilkolása törvényes uton meg nem toroltatik.

— Addig nem lehet béke és nyugalom, amíg ártatlan embereket lezárva tartanak és a gyilkosok szabadon jársak.

A tetemrehívás híre még a megnyitási ülés folyamán megérkezett a Házba és óriási izgalmat okozott. Az izgalom csak növekedett, amikor megtudták, hogy

Jánossy Zoltán Debrecen pártos-
kívüli képviselője

bejelentette belépését a szociáldemokraták pártjába.

A teremben és a folyosón Jánossy Zoltán elhatározását nagy izgalommal tárgyalták és híre ment, hogy Jánossy elhatározását mások is követik.

A Mátyás-templomban

A budavári koronázás Mátyás-templomban ünnepélyes Veni Sancte volt, amelyet Csernoch János hercegprímás pontifikált. Ugyancsak ünnepi istentisztelet volt a Deák-téri evangélikus és a Kálvin-téri református templomban is. Pontban 12 órakor érkezett az Országház-térre a kormányzó, ahol diszkrét várta. A ház kapujánál Lukovich Aladár, az előbbi nemzetgyűlés háznapja fogadta és felvitte a kupolacsarnokba. A megnyitási ünnepségen jelen voltak az összes akkreditált külföldi követek is, akiknek sorában ott volt Starcea román követ feleségével.

Horthy megérkezésekor Apponyi Albert is tüntetőleg elhagyta a Házat, bár ő volt a koronázó.

Horthy „trónbeszéde”

A miniszterelnök üdvözlő beszéde után Horthy hosszú, szűke beszédet olvasott fel.

— Az első nemzetgyűlés — mondotta többek közt — feladatát nem fejezhette be. Gondoskodjanak önkök az ország gazdasági helyzetének orvoslásáról.

— Az ország külpolitikai helyzetét tekintve, reményét látom annak, hogy a nagyhatalmak részéről megértéssel, tárgyilagos jóindulattal fogunk találkozni.

— A kormány célja a tartós és állandó béke biztosítása. Isten áldását kérem működésükre s a nemzetgyűlést ezzel megnyitottam nyilvánítom.

Apponyi ad acta teszi Horthy kéziratát

Horthy eltávozása után érkezett vissza a Házba Apponyi Albert koronázó és egynegyed kettőkor megnyitotta

az ülést. Bethlen miniszterelnök a kormányzó beszédét átadta Apponyinak, amely Horthy imént elhangzott beszédjét tartalmazta. Apponyi elrendelte a képviselőknek az irattárba való elhelyezését.

A mandátumok átnyújtásánál viharos jelenetek játszódtak le.

Amikor Nagy Ernő nevét olvassa a jegyző, ő felmegy az emelvényre és átadja városmágyari mandátumát, miközben belesüvölti a terembe:

— Az egyik itt van, de kérdem, hol van a tarpai mandátum?

Óriási vihar támadt erre. A jobboldalon felugrálunk a képviselők és az elnök felkiáltozzák: Rendre! Rendre! Apponyi koronázó, amikor a láma elült, kijelenti, hogy semmi olyant nem hallott, amiért rendre kellene utatitani Nagy Ernő képviselőt. Nagy Ernő erre megismétli kérdését:

— Mi van a tarpai mandátummal?

Kaas Albert báró közbeszól:

— Mi van a zsupáni kinevezésével?

Nagy Ernő: Hazudik a báró ur. Ismét nagy láma: Rendre! Rendre! felkiáltások. Kaas Albert még az ülés

közben provokálta Nagy Ernőt, aki megnevezte segédeit.

A mandátumok igazolásakor

Haller István óvást emel több képviselő mandátuma ellen.

Igy Makasy Zoltán ellen, aki nem mondott le főszolgabírói állásáról, továbbá Wild József ellen, aki csztrák állampolgár. Apponyi bejelenti, hogy a legközelebbi ülés csütörtök délelőtt 10 órakor lesz, a következő napirenddel: a megbízó levelek megvizsgálása, elnök, két alelnök, hat jegyző és egy háznapja megválasztása. Ezzel az ülést bezárták.

A Ház tisztségei

közül szocialistának és a liberális ellenzéki blokknak egy-egy jegyzői állást ajánlottak fel.

A szocialisták kijelentették, hogy a választáson részt nem vesznek, de a jegyzői állásra Hebelt Ede dr.-t megnevezték.

Ugyanígy jártak el a liberálisok is. A háznapja állásra a hivatalos jelölt Karafiáth Jenő. Egy alelnöki állás is járna a szocialistáknak, mint legnagyobb ellenzéki pártnak, de Bethlen kijelentette, hogy semmi oka nincs ilyen udvariasságra a szocialistákkal szemben. Köllay pénzügyminiszter délután felkereste Peidl Gyulát, Raszay Károlyt, Friedrich Istvánt, Ugron Gábort és Vázsonyi Vilmost, mint az ellenzék vezetőit. Felkérte őket, hogy ma délután négy órára jöjjenek össze megbeszélésre, mert a kormány tudni kívánja, hogy milyen feltételek mellett hajlandó az ellenzék az indennitást és a sürgős sósóvasiátokat megszavazni.

Főlháborodás a rabbiitelet miatt

A kolozsvári hitközség titkározó felhívást tesz közzé

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kolozsvári zsidó hitközségben történt rabbiitelet mind szélesebb körökben okozott érthető nagy felháborodást. Senki nem gondolhatott arra, hogy olyan hitközség, amely minden intézményében, kezdve az iskoláktól végig a metszési rituáléig, a szó legkonzervatívabb értelmében ortodox, hogy ezt büntetlenül „posztlá” lehessen deklarálni. Mert amikor kimondták a hitközségből való kilépésről, hogy az isten előtt való jócselekedet, nyíltan deklarálták, hogy a közönség ortodox mivolta ellenére „titolt” közönség. Mi a bűne? A legvallásosabbak előtt sem egyéb, mint hogy a nemzeti mozgalomhoz csatlakozott. A legfelháborítóbb ez esetben azonban az, hogy a „posztlá” szót azok merészlik használni a kolozsvári hitközség ellen, akik annak idején összeegyeztethetőnek tartották lelkiismeretükkel, mint azt tegnapki vezércikkünkben kifejtettük, ünnepélyesen kijelenti, hogy az erdélyi ortodox tömörülés nem céloz mást, mint védelmet keresni a neológia ellen. Viszont a nemzeti alapon való tömörülést kívánatosnak tartották.

Erdékes találkozás a véletlennek, hogy ugyanakkor, amikor itt nálunk a nemzeti mozgalom ellen nemcsak magukat konzervatívnek valló tagok sorompóba állottak, ugyanakkor Németországban az ortodox rabbik gyűlésén már maga az a tény váltott ki erőlyes tiltakozást, hogy a keleti zsidóságnak a cionizmushoz való viszonyáról dr. P. Kohn, az ismert agudista tartotta a referátumot. A jelenlést élénk, sőt szenvedélyes vita követte és minden eredmény nélkül fejeződött be.

A „Jüdische Presse”, a Mizrahi központi orgánusa az alkalommal a következő kérdést intézi az ortodox közvéleményhez:

— Nagyon óhajtnék azt az időpontot, amikor egy rabbi gyűlés, amely tagjai és számbeli tekintélye jussán elismerést érdemel, hogy egy ilyen gyűlés kortalás nélkül foglaljon állást abban a kérdésben, vaj-

jon a halacha szempontjából eggyelyos-e a Mizrahiba való belépés? Nem félünk a döntéstől. Nem is hisszük, hogy a többség a belépés ellen foglalja állást, de viszont addig, amíg a tulsó pártnak nincs merészlege döntést provokálni, addig tiltó szavakkal és kitételekkel nem engedjük kompromitálni a hagyományos ritus szempontjából is helytálló zsidó nemzeti mozgalmat.

Ebből világosan látható, hogy miképen viselkednek más országok nem-cionista ortodoxai. A nemzeti gondolat náluk olyan magasztalón áll, hogy azt a pártokodás szempontjából minden körülmények között ki-vonják. Csak Erdélyben történhet meg, hogy hitű és régi ortodox alapon álló hitközség ellen anatómát mernek hirdetni tisztára azért, mert a nemzeti gondolatot valija megátrá. Kérdezzük, vajjon azért alakultak-e meg ortodoxok szervezteté annak idején a magyarországi konzervatívok, hogy a nemzeti gondolatnak csináljanak frontot, vagy pedig azért, hogy az asszimiláció ellen, amelyet akkoriban főleg a neológia képviselt, védekezzenek? Mutassanak valakit is az alapítók közül, akit ez a cél vezérelt, az ortodox szervezet megalkotásában. Pedig — ezt nem ismételhetjük elégszer — az erdélyrészi ortodox szervezet Désen világosan kimondta, hogy nem akar mást, mint amit az ortodoxok akartak annak idején. A szegyezteljes ítélet azonban nyilvánvalóvá lett, hogy ezeknek az uraknak nem a vallástalanság faj, hanem a cionizmus, amely a nemzeti gondolatban egybe akarja forrasztani az összes öntudatos zsidó erőket.

Ugy értesülünk különben, hogy a kolozsvári ortodox hitközség felhívásban fog rámutatni az ítélet igaz tendenciájára. Be fog világítani a boszorkányműhelybe, amely csak zavart kíván előidézni minden téron romboló, önző céllal. A kolozsvári példát más hitközségek is követni fogják.

Zsidó népgyűlés Kassán

Szervezkedik a szlovenszkói zsidóság

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Kosice, június 19.

Vasárnap délelőtt látogatott népgyűlés volt a Schalk-ház nagytermében. A zsidó népgyűlés programján elsőnek dr. Freud, a „Wiener Morgenzeitung” szerkesztőjének beszéde szerepelt, kit a népgyűlést megnyitó dr. Löwy József mutatott be a gyűlés közönségének és kért fel beszéde megtartására.

Dr. Freud a zsidóság politikai szervezkedésének szükségességéről tartott közl. másfélórás, tetszéssel fogadott előadást. Tárgykitűzésében leszögezte, hogy csak a zsidóság összességét eggyé kapasszó, de nem az öket szétválasztó kérdésekkel kíván foglalkozni. A zsidóság küönleges helyzete okozza, hogy más társajban, a befogadó nemzet talajában gyökerezik kulturája és más gyökerei vannak politikájának. Szónok kulturája is zémet kultúra, de politikája nem a német nemzeti párt politikája, hanem speciális zsidó politika.

A népek nemzetközi életében csak azt a népet respektálják, mely önmagát respektálja. A népek nemzetközi tárgyalóasztalán helyet követeltek maguknak oly kis nemzetek, mint a lottek és litvánok: mennyivel inkább illeti meg a zsidóságot számbeli, kulturális és gazdasági súlyánál fogva.

A zsidóság szlovenszkói szervezkedésének gócpontja a Zsidó Népszövetség és a Zsidó Jogvédő Iroda, mindkettő Bratislavában. Ezt a szervezkedést minden erővel folytatni kell. Részt kell venni a politikai életben. A mai vnybor zsupáni kinevezésben alapszik, de a közeljövőben itt lesznek a választások és a szavazók toborzása nem lehet néhány nap futó munkájának eredménye: hosszú, előzetes, komoly agitációs és szervezkedő tevékenységnek kell azt megelőznie.

Rámutat a legyel kormányválság részleteire, arra, hogy a zsidó párt kormánytámogatása feltétlenül az antiszemitizmus elnyomását követelte coaditio sine qua non-ként. Rámutat arra, hogy Litvániában a zsidó ügyeknek külön minisztériumuk van, mit az ottani különleges helyzet indokol. Szervezkedésre buzdítja a hallgatóságot.

A nagy gyűléstermet zsufoltság megöltő hallgatóság lelkes tapsal fogadta a szónok fejtegetéseit. Utána dr. Löwy, a népgyűlés elnöke és a kassai cionisták egyik vezető egyénisége rövid beszéddel a népgyűlést bezárta.

Ausztria gyógyítása. Bécsből

jelentik: Az osztrák pénzügyi bizottság befejezte Auszria fennállására vonatkozó tárgyalásokat. Erőszakos rendszabályokat, devalvációt nem terveznek, csak az összes adóilletékek felemelését és a monopoliztikus cikkek árának felemelését vetik terbe. Az alapítandó új jegybank biztosítására az összes ingatlanokra kényszerzálogkölesönök bekebelezését tervezik. A hasznos nem hozó állami üzemeiket értékesíteni fogják.

Pályázat.

A Kadima Nyomda és Kiadóvállalat R. T. nyomdája számára vezetőt keres, ki a szakmában kellő tapasztalattal bír és az üzem önálló technikai, valamint kereskedelmi vezetésére képes. Jelentkezni lehet személyesen az „Uj Kelet” kiadóhivatalában. Irásbeli ajánlatok eddigi működés és fizetési igények megjelölésével a Kadima Nyomda és Kiadóvállalat R. T. címére, Cluj Str. Baron L. Pop 10. küldendők.

Az igazgatóság.

Ha gyorsan kiszolgált, pontosan kimért és jó tűzifát akar, forduljon a Frenkel-fatelephoz

(volt Janovits és Tsa) Strada Aprinzeorilor (Gyergyóvár-u.) 13. Telefon 2-90, 4-01, 7-74

1922. június 22
zatos kiszitahandda
ok.
becsített, tengerész-
ütközöttünk.
uszi! — üdvözölték
erkro indoler?
lett röviden az ér-
töltésük a betörők
enti, hogy nem akar
k? (szabadon en-
Cotz detektív.
l mázzát (fél évet)
ózol (dolgozol)?
ernek szajrét fuva-
mbernek árut szál-
hogy az óberhére
kerül megint, mert
(verést) kapsz. Hol
d)?
d.
törő uton kapasz-
voldalra. Mi utána,
u sikátorokon ver-
gy alacsony kerü-
bogtatott.
ma, nyissan ajtót,
rség.
s sokáig készülő-
törültekinítették az
rott a kerítésen és
a zseblámpájával
ny bolond.
ajlamu nőitvitator,
gazolványa, mert
Kolozsavarról. Na-
különben ártatlan
el a rendőrségtől,
ás helyen alszik.
ajtó.
meg annyi ideig
zete Cotz a rossz-
asszonyt. — Ki
kerítésen?
lkem. Megijedt a
letlenségből sem
éni — jegyezte
n itthon a lakói
ost talót, lelken.
a szobába.
s, csak az össze-
el, hogy néhány
aban feküdtek. A
e üres, a kamara
is megbízórelte és
shelyiségből két
votok?
visszaszuszunk
csavargó kinézésű
site a sapkáját.
?
osszul Cotz ur,
esésos kabátját.
adt bőre különös
otválatlan, fáradt
délben hozzám.
ünk, Cotz meg-
ez a sserencsöt-
gi magyar család
főjegyző. A mor-
lkileg.
k a vasúthoz.
etszót.
m. Álmosak vol-
szu megszólalt:
kkre való. Kü-
En is. Elbu-
l, akik minden-
z életüket, de
meg az éhbért.
tér felé. Egy
lések és gyors
meg a fülünket.
sítón két ba-
csomag. A négy
ny másodpero
zelebbi mellék-
magas palotái-
bákés polgárok.
Farkas Lajos

HIREK

És mitse észrevenni

Jobb így az: elhallgatni büszkén,
De tudni azt, hogy én akartam. —
És egy ideg se ránduljon meg
A szívben, szájon és a karban.
S ha pusztá testtel és ha tüskén,
Véres tüskén:
Jobb így az: elhallgatni büszkén.

Jobb így: szem nézzen és ne lásson,
Fül halljon és én mégse halljak
Akárhogy táncolnak fölöttem
És kárognak a szürke varjak.
Varju-magzás ez, ági nászon,
Varju-nászon,
Jobb így: szem nézzen és ne lásson.

Jobb így az: mitse észrevenni.
S ha állni, menni: mégis, göggel.
A magam utján. Nem törődve,
Varjakkal ággal és időssel.
Utamra hulljon piszkuk: semmi.
Varjak: semmi.
Tovább — és mitse észrevenni.

Giszkalay János

— A trónörökös Kolozsváron. A bukaresti automobilegyesület június huszadikán rendezte első erdélyi autóturaversenyét. A régi királyságból tizenhét gépkocsis vett részt a versenyen a trónörökös védőnöksége alatt. A trónörökös maga is a versenyzők között van. Erdélyből egyedül az Engel-Bárd sófförök autóját szerepelt. Utánny Bukarest—Nagyszombat—Temesvár—Nagyvárad—Kolozsvár—Marosvásárhely—Csikszentimány—Brassó—Bukarest. Kolozsvárra ma délután egy óra után futott be az első kocsi. Ez alkalommal a város középületei és néhány magánépülete fel volt lobogóva. Az utcán pónákra erősített vásznakon jelezték az autók útját. A román színház előtti start-helyen elsőnek az ötös számú 95 lóerejű Mercedes érkezett be, amelynek Spaja, a bukaresti gyáros a tulajdonosa. A második ennek egyik testvérkocsija. A trónörökös kocsija gázosító defektust szenvedett és csak hat óra körül futott be. A versenyzők elé Popovici rendőrprefektus utazott és Radulescu az állambiztonsági hivatal kolozsvári főnöke. A trónörökös kívánságára holnap délután három órakor fogják a feleki hogy országútján 156—159 kilométer közötti távolságon az emelkedési versenyt megtartani. Az indítást dr. Mihály Endre vállalta. Verseny után a gépkocsikat közreműködésükkel ki a kolozsvári törvényszéki palota udvarán. A sporttelepen csütörtök délután tartják meg a július második Kolozsvár—Nagyvárad válogatott mérkőzésre az első próbamezőt, amelyen hiszerint Károly trónörökös is meg fog jelenni. Este Károly trónörökös résztvevőit a tiszteletére rendezett diszlocádison.

— Lefoglalták Schuller bankár betéteit. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi és iparminisztérium polgári pert indított Schuller ellen és elrendelte Schuller bankletéteiből huszonhét millió lei lefoglalását.

— Vizsgálat az orosz kommunista pártban. Londonból jelentik: A Times jelentése szerint az orosz kommunista pártnál folytatott vizsgálat kidritette, hogy a párt pénzből 30 millió aranyrubel hiányzik. Bár Sipovjev, a titkos alapok kezelője kijelentette, hogy hárommillióba került a génnai konferencia, 7 milliót az ir nacionalistáknak adott az angolok elleni harcra, a többi 20 milliót pedig a német és indiai forradalmak szervezésére fordították, a vizsgálatot a közvélemény nyomása alatt folytatják.

— Soborsin és Kulyás árvízkatasztrofája. Az Uj Kelet tegnapi számában hirt adott arról, hogy az ország különböző részeiben állandó esőzések és felhőszakadások és árvizek pusztítanak. Legutóbb Soborsin faluból kapjuk az értesítést, hogy az elmúlt hét végén, szombaton délután 3 óra tájban jégesővel vegyes felhőszakadás kezdődött, mely a falun keresztül folyó patakot annyira megdagasztotta, hogy az egész

község viz alá került. Az árvíz kiterjedt a szomszédos Kulyás községre is, ahol teljesen elöntötte a házakat. Igen sok ház összeomlott és az egyik egy beteg asszonyt romjai alá temetett. Két ember haldoklik. Az emberáldozatokon kívül mérhetetlen anyagi kárt is okozott a katasztrófális felhőszakadás. Soborsinban a Bernát és Fia fatermelő cégnek husz kilométer hosszú iparvasútját megromgálta és öt kilométernyi területen a vágányokat és a töltést teljesen elhordta. A CFR Bukarest—Arad fővonalát is körülbelül ötszáz méter hosszúságban tette tönkre az árvíz és emiatt a vasúti közlekedés szombat estétől vasárnap délutánig szünetelni volt kénytelen. A Bukarest felől jövő orientexpressz kénytelen volt visszafordulni és Lugoson és Temesváron keresztül folytatta útját Bukarest felé. Szombat éjjel Arad és a közeli Iliá község mintegy ötszáz munkása megkezdte a mentési munkálatokat. Az elárasztott községek lakosai a testükön lévő ruhán kívül, vagyonukból semmit sem tudtak megmenteni és egyelőre szabad ég alatt tanyáznak a közeli hegyekben.

— Az amerikai zsidókeresztények Palesztináért. Az amerikai Torontóból táviratozzák. Az amerikai zsidókeresztények szövetsége most tartotta meg nyolcadik évi kongresszusát, melyen többek között elhalasztották, hogy Palesztinában kolóniát alapítsanak. A kolónia-alapítás céljaira tizezer dollár szubvenciót szavaztak meg. A költségvetés előterjesztője a javaslatot azzal okolta meg, hogy az amerikai zsidókeresztények is erkölcsi kötelességüknek tartják Palesztina felépítésében résztvenni és mindannyian a zsidó nemzethez tartozóknak vallják magukat. A távirat nem említi meg, hogy tulajdonképpen milyen szektához tartoznak ezek az úgynevezett zsidókeresztények, vagy keresztény zsidók, vajjon volt-e valamikor tényleges köztük a zsidósághoz vagy sem. Mindenesetre jellemző az amerikai társadalom gondolkodására, hogy felekezeti és nemzetiségi hozzátartozásra való tekintet nélkül milyen lelkesedéssel vesznek részt a palesztinai munkában.

— Vanderlip Bécsbe érkezett. Bécsből jelentik: Vanderlip amerikai pénzügyi szakértő európai tanulmányútján Bécsbe érkezett. Innen Magyarországra, majd pedig Romániába megy és valószínűleg Törökországot is meglátogatja, hogy Európa gazdasági helyzetéről tájékozódjék.

— Csehszlovák szocialisták magyar elvtársaik győzelméről. Prágából jelentik: A magyarországi választások eredményei a csehszlovák szocialisták körében is meglepetést keltett. Az ottani szocialisták fellegőzést élénken illusztrálja a szociáldemokrata párt két vezetőjének, Neme Antalnak és Wittich Pálnak alábbi nyilatkozata. Nagy félelemmel néztünk — mondotta Neme — a választások elől és alig hittük, hogy a szocialisták mandátumhoz jutnak. A mi kommunistáink is azt hangoztatták, hogy a magyar munkásság kommunista érzelmű és esze ágában sincs szociálpatrióta áruiókra szavazni. És ime, mégis megtörtént a csoda. Magyar elvtársaink győzelme reánk nézve nemcsak ideális, hanem kézzelfogható eredményt jelent. Azt ígéri, hogy a mi kommunistáink is rövidesen beadják a kulcsot. Wittich Pál, a magyar-német szociáldemokrata vezető tagja a prágai parlamentben a következőket mondta: A szociáldemokrata magyarországi győzelme nagy örömet váltott ki minálunk is. Hiszünk, hogy a választás minden ország szervezett munkásságára, de különösen a minálunk megindult szociális munkásmozgalomra, kedvező befolyást fog gyakorolni. Mindenesetre jellemző és tanulságos, hogy a magyar munkásság, amely a bolsevizmuson keresztül ment, milyen csodálattal méltó győzelmeztéssel nyilvánította akaratát.

— Tiszvárszág kaució nélkül. Bukarestből jelentik: Mariora hercegnő és Sándor király esküvője alkalmával a király elrendelte, hogy a tisztek június 20-tól augusztus 31-ig kaució és hozomány illetere az előírt kor betartása nélkül nősülhetnek.

— Aradon új zsidó templom épül. Aradról jelentik: Vasárnap délelőtt az aradi zsidó hitközség tagjait ankkétre hívták össze, amelyen az aradi új zsidó templom felépítését tárgyalták. Kimondták, hogy az új templomot mielőbb fel kell építeni és ceéliből alakítsák meg a templomépítő bizottságot, amely a részleteket fogja megvitatni. Ez a bizottság írja ki az építési tervpályázatot is, amely nemzetközi lesz. A pályatervek jutalmazására 50 000 lejtűznek ki. A pályázatot a jövő tavasszal írják ki. Az új templom 8—10 millió leibe fog kerülni és 1600 személy befogadására lesz alkalmas. Az építési tőkét részben az üldöhek eladásából, részben az önkéntes adományokból és a kölcsönökből fedeznék.

— Ingyenes gyermekambulatórium Kolozsvárott. Az elmúlt esztendő folyamán az amerikai Joint nagyobb gyógyszerállományt küldött a Joint kolozsvári képviselőnek, amelyet a kolozsvári Joint a Chevra Kadisa rendelkezésére bocsátott. A kolozsvári Chevra Kadisa ebből az alkalomból elhatározta, hogy a szegénysorsu zsidó betegek részére ingyenes ambulatóriumot rendez be. Az ambulatóriumot a Szentlélek-utca 1 szám alatt lévő házban, a modern higiénának megfelelő berendezéssel látja el. Az ambulatórium előreláthatólag az év július elsején kezd meg működését. Egyelőre azonban csak a gyermekbetegek részére fognak rendelni. Az ambulatóriumot dr. Leitner Fülöp, volt gyermekklinikai tanársegéd vezeti. A kolozsvári zsidóságnak ez a fontos egészségügyi intézmény nemcsak ingyenes kezeléssel fogja ellátni a szegénysorsu gyermekbetegeket, hanem megokolt esetben ingyenes gyógyszerrel is ellátja őket. Az ambulatórius rendelése kívül közvetve részt fog venni a betegek ápolásában is, amennyiben a kolozsvári zsidó női szervezetek az ambulatórium vezetőségének utmutatásai alapján lakásukon fogják felkeresni és szakszerű tanácsot ellátni a beteg gyermekek szülőit. A gyermekambulatórium megnyitása után a Chevra Kadisa gondot fog fordítani arra is, hogy a felülről betegek részére is hasonló ambulatóriumot rendezzen be. A Chevra Kadisa ezután hívja fel azokat a kolozsvári zsidó szülőket, akik gyermekeiket ingyenesen kívánják kezelteni és az ingyenes gyógyszersegélyben részesülői kívánják, hogy erre vonatkozó igényüket a Chevra Kadisa irodájában írásban jelezték be.

— Felhőszakadás Szófiában. Szófiából jelentik: A bolgár fővárosban óriási felhőszakadás volt, amely a város egy részét viz alá juttatta. Igen sok ház összeomlott, 10 000 ember fedél nélkül maradt.

— Pasteur ünnep lesz Strassburgban. A világ intellektuális nagyban készülnek Pasteur születése százéves évfordulójának megünneplésére. A „Matin“ körkérdezt intézett a francia orvostudomány kiválóságaihoz az ünnepélyek módozatainak megállapítása végett. Dr. Roux, a párisi Pasteur Intézet világhírű igazgatója az alábbiakban nyilatkozott:

— December 27-ikei, a halhatatlan Pasteur születésének százéves évfordulója. Intézetünk igazgatósága a nagy zseni életében tanúsított egyszerűséghez híven, nem kíván hangos és külsőségeiben nagyvonalú ünnepélyt rendezni. A párisi intézet intím ünnepélyén kívül a külföldi vendégek bevonásával a strassburgi egyetemen egy nagyobbabban ünnepélyt rendezünk, ahol kellőképpen fogjuk méltatni az emberiség egyik legnagyobb jöltevéjének korszakalkotó jelentőségét. Ez ünnepségek színhelyévé azért választottuk Strassburgot, mert a fiatal Pasteur annakidején itt mutatta be először tudományos körök előtt a vesztesség elleni szérum csodálatos hatását.

— Lodge szenátor egy cionista gyűlésen. Newyorkból jelentik: Június 11-én a bosztoni operában nagyszabású cionista gyűlést tartottak, amelyen John Cabot Lodge szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke hosszabb beszédet mondott, amelyben a cionista célokat ismertette, kifejtette, hogy a kelet-amerikai zsidó tömegek helyzete mélyen megrendítette és a probléma megoldására nem talál más

kivezető utat, mint Palesztinát. Reméli, hogy Angliát nemsokára a népszövetség is Palesztina mandatáriusának fogja elismerni és megvan győződve róla, hogy Palesztina a vallási szabadságok országa lesz. Lodge után Messecshutes állam kormányzója, Cox emelkedett szólásra, a chalucook szerepét ismertette nagy rokozszenvenesen. Összehasonlította őket az 1620-ban Angliából Mesechutesbe bevándorlott immigránsokkal, akik Amerika szabadságának kivívásában tehélyes szerepet játszottak. A gyűlés után gyűjtés indult a Keren Hájjezód javára, amely jól sikerült.

— Tanügyi ankké Gyulafehévaron. Gyulafehévarról jelentik: Az itteni tanügyi ankkétre, amelyen Angelescu miniszter elnököl, megjelentek Majláth, Glatfelder, Bjelik és Boromissza képviselők is. Az ankké rövidesen véget ér.

— Letartóztatott szélhámosnó. Bécsből jelentik: A napokban feltűnést keltett itt egy nagystíliú szélhámosnó letartóztatása. A szélhámosnó, aki leányával együtt elegáns ruhákat, szőrméket csalt ki a legraffináltabb ürügy alatt több nagykereskedőtől, Padleton amerikai milliomas feleségének mutatkozott be. A csalónó majdnem naponta megváltoztatta lakását és hamisított csekekkel fizetett. A bejelentett károk összege százezer lejtűre koronára rúgok.

— Shimmyt táncolhat bárki, aki résztvesz a könyvnyomdászok által június 26-án, vasárnap a „Brezló-kert“ összes helyiségeiben rendezendő „Gutenberget ünnepélyen“, mely délután 5 órától reggelig tart.

— Vasmunkásztrájk Olaszországban. Rómából jelentik: A fém munkások milánói kongresszusa elhatározta, hogy Olaszország összes fém munkásai sztrájkba lépnek, mert a munkaadók nem teljesítették követeléseiket.

— AZ UJ KELET OLVASÓIHOZI Téves címzések az utóbbi időben újságüzemünkben sok zavart okoztak. Hogy mindez a jövőben elkerülhető legyen, fölhívjuk az Uj Kelet olvasóit és barátait: minden a lap szétkül-désére vonatkozó közlést, előfizetések megújítását, reklamációkat, hirdetési közléseket küldjenek az Uj Kelet kiadó-hivatala címére. Hírszolgálatra vonatkozó írások és sürgönyök, hozzászólások, cikkek, szerkesztői üzeneteket igénylő levélbeli kérdések az Uj Kelet szerkesztőségéhez intézendők

Megjelent!

És a meggörbedt kiegyenesedik,

egy ember, névszerint

Menasse Chajim története,

aki

Buczacz szent községből való (építse fel városunkat! Leghatalmasabb, Amen) aki vagyonát elvesztette és a szegénység (övjön meg bennünket és irgalmas) eltérítette az Úr útjáról és szeptől ejtett Izraelen és szidalmazták és eltaszították és hajszolták és mégse zavarta mások életét és nevét és emlékezetét megőrizték, mint azt ez a könyv részletesen elmondja. És róla és a hozzája hasonlókról beszél az írás: „És azután levezekelték büneiket“, és mondja a Rasi (áldassék emléke): „Levezekelték büneiket szenvedéseikkel.“

Ezt pedig szerette és feljegyezte

S. J. Agnon

és magyar nyelvre írta Sas László.
Kiadja a Kadima Clujon
a Teremtés 5682
esztendejében.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályánál. — Ára 30 lei. Az Uj Kelet előfizetői 25 leiert kapják!

Százh a terr

A CFR. vez az uj vonat

m

Az

Bukarest, ban többször lye a CFR Tancerd Conról szólaak. hatottak, kül körökben, a zartalan for biztosítása a kük. Már ar CFR. vezérig rések miatt t amelyek köz az aratás el bitása ügyéb Constantines latkozott az felmerült ké zászról szóló anyai megál termés trans

— Minda vezérigazgató elszállítását mindaddig a ezer vaggon a való elszállít dezem, lelki tartom az áll Erre a célra tot állítok b kívül, amely forgalomba. nicsen s. üi kerülte iga jelezték is

— Kétéred Constan százhuz v munka, de r elsejéig elv is birhatom onfeláldozó t bizalmát, az Az uj vonat hsz szakilei széksége és kocsira. Oriá

megszere do

Elődömn gyobb mulas amikor a Sk javításaiort r sabban dolg lyeket nem Végül ki igazgatója, k után valószí de utódnak kozott.

A Polg társaság Koloz hírre tesszi, folytán egyelő lei névértékü és pedig a kö

1. Az ö részvények igaz ban elővételi j 100 azaz egyz

2. Az át és kiállítás kö azaz tíz lei fiz

3. Az el elvesztésének bezárólag 1922 pénztáránál a gyakorolható.

4. A jeg ára a jegyzés 1922. június 30- pénzben letize

5. Az u osztalékjogosu részvényelismé szaszolgalítás löendő és hi pontban az uj zöknek át fog

6. A ré jegyzett részve zése tárgyában látása szerint Cluj, (K

Százhusz uj vonat a természszállításra

A CFR. vezérigazgatója nyilatkozik az uj vonatjáratokról s elődének mulasztásairól

Az Uj Kelet tudósítójától

Bukarest, június 21. A napilapokban többször felmerültek hírek, amelyek a CFR. vezérigazgatójának, Tanczer Constantinescu-nak távozásáról szólnak. A hírek nyugtalanítólag hatottak, különösen a gazdasági körökben, amelyeknek a CFR. zsalon forgalmának fenntartása és biztosítása a jövőre elsőrendű érdekük. Már arról is tudtak, hogy a CFR. vezérigazgatója ama nézeteltérések miatt akarja állását elhagyni, amelyek közt és a kormány között az aratás előtt álló új természszállítás ügyében keletkeztek. Tanczer Constantinescu tegnap hosszasan nyilatkozott az összes vele kapcsolatos felmerült kérdésekről és bár a távozásáról szóló híreket nem cáfolta meg, sanyi megállapítható, hogy az új természszállítás biztosítva van.

— Mindaddig, — mondotta a CFR. vezérigazgatója — míg az új természszállításról nem gondoskodtam, mindaddig míg a köztársaság ez a vagon az a százhusz nap alatt való természszállításának új yét nem rendeztem, lelkiismereti közelességemnek tartom az államnak ellen maradni. Erre a célra százhusz új tehervonatot állított be ama száz tehervonaton kívül, amelyt június 6-án helyeztem forgatomba. E yeb tehervonatokra teljesen s ütköz és ezt bizo y tják a helyi igazgatóságoktól beérkezett jelentések is.

— Késégtelen — folytatta Tanczer Constantinescu, — hogy az új százhusz vonat beállítás: óriási munka, de remélem, hogy szeptember elsőjéig elvégezhetem, ha továbbra is bírhatom a CFR. személyzetének befelőlő támogatását és a kormány bizalmát, amelyet mindenkor bírtam. Az új vonatok forgalombahelyezéséhez százkilencvenkét mozdonyra van szükség és mintegy tízezer vasúti kocsi. Óriási szükséglet, de

megszerezhet, mert előre gondoskodtunk róla.

Elődömnök épen az volt legnagyobb mulasztása, hogy ugyanakkor, amikor a Skoda és Brušinec művek javításaiért milliárdokat adott, a gyorsabban dolgozó belföldi javítóműhelyeket nem vette igénybe.

Végül kijelentette a CFR. vezérigazgatója, hogy munkája befejezése után valószínűleg elhagyja állását, de utódának személyéről nem nyilatkozott.

Hirdetmény.

- 1. A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Kolozsvárt cég igazgatósága közhírré teszi, hogy a közgyűlés határozata folytán egyelőre 7500 darab egyenként 100 lelei névértékű részvény kerül kibocsátás alá és pedig a következő módokat illeti.
- 2. Az összes fenti részvényekre a régi részvények igazolt tulajdonosainak 1—1 arányban elővételi jog biztosítottik részvényenként 100 azaz egyszáz lelei átvételi árban.
- 3. Az átvételi ártól yomon kívüli illeték és kiállítás költsége címén részvényenként 10 azaz tíz lelei fizetendő.
- 4. Az elővételi jog, annak különbeni elvesztésének terhe alatt 1922. június 22-étől bezárólag 1922. évi június 30-ig az intézet pénztáránál a hivatalos pénztári órák alatt gyakorolható.
- 5. A jegyzet részvények teljes vételára a jegyzéssel egyidejűleg, de legkésőbb 1922. június 30-ig az intézet pénztáránál készpénzben lefizetendő.
- 6. Az új részvények 1922. július 1-től osztalékjogosultak s a befizetésről ideiglenes részvényelismervény adatik ki, melynek visszaszolgáltatása ellenében a később megjelölendő és hirtáplilag is közzéteendő időpontban az új részvények a részvényjegyzőknél át fognak adni.
- 7. A régi részvényesek által le nem jegyzett részvények értékesítése és elhelyezése tárgyában az igazgatóság legjobb belátása szerint intézkedik.

Cluj, (Kolozsvár) 1922. június 20.

Az Igazgatóság.

Beszélgetés Claude Farrère-rel

— Az Uj Kelet Palesztinába kiküldött munkatársától —

Konstantinápoly, június 6. Most hosszú szófan ülök, két lábam puffon nyugszik és cészéket, gyöngyöket, elefántesont tárgyakat nézegek egy vitriumban. A ház, amelyben vagyok, Rechad bey konakja, a beyé, aki nemrég halt meg. Ez egy kis szalon itten, városzoba, innen oldalra és hátra lehet menni a belső lakosztályokba. Az ablakokra rá vannak húzva kékéből a likacsos szalvéták, mint a szalon úrnőire a fátylak. A falakon, rányokban, egy-egy török betűsor: idézetek a korából. A szoba közepén, asztal helyett, vörösréz kávéforraló, olyan alakú, mint egy harangvirág. És abban a sarokban még egy szófa, amabban még néhány puff, itt ott fotelék és mindenütt szőnyeg.

Az a szófan, a másik sarokban, egy fedetlen fejű és egy fezes fejű ur támaszkodik meg és beszélget.

— Hogy az ember tökéletesen megértse őt, órákig kell vele zavartalan intimitásban együtt lenni, — véli a fezes fejű.

— Akkor megnyilatkozik...? — kérdezi rajongva a fedetlen.

— Nekem, konstantinápolyinak, ő fedezte fel Konstantinápolyt... — a fezes.

— Én csak egyetlenegy regényét olvastam, — szól a fedetlen és borzasztó szemrehányást tesz magának a hangjával. — Annak az volt a címe: „L'homme qui assasina.“ (Az ember, aki gyilkolt)... De egyszer olvastam Pierre Lotitól egy leírást Szatamburól... a la bonheur!... mint egy fénykép... — Igen... igen... Loti és Farrère... Ez a két külföldi író jobban ismeri Törökországot, mint mi magunk...

— Farrère is? — Majd hallani fogja... A beszélgetés megakadt, mert hirtelen megnyílt a lépcsőházból az ajtó és egymásután nyolc-tíz ifjú török lépett a szalonba. A fezes fejű gyorsan felkelt a szófáról, jobbkézével, apró hullámokban, felzónázott a mellétől a homlokáig: Szalam alejküm, azután valamennyit elhelyezte a diványokra és a karosszékekben.

— Ez az angorai küldöttség... — fordult magyarázólag a fedetlen fejűhöz, amikor visszaült mellé.

Az ifjú törökök kezdtek szétáézni maguk körül.

— Ez nem is szoba, hanem muzeum, — mondotta emfázissal az egyik, akinek a feze alatt, hátul, művészhaja volt.

Egy kövér festő fényképezőgépet állított fel az egyik ajtóval szemben.

— Biztos, hogy ott fog belépni az író? — Kérdezte a másik, a művészhajú és átnézett a szófára a fedett fejűhöz.

— Igen, erről fog jönni... De addig még két rendez-vousja van.

— Még kettő? — szólaltam most én meg önkéntelenül és én is a fedett fejűre néztem.

— Őa előtt van még egy francia fiatalember... Mindjárt jönnie kell... A mondott időre a gall urfi betáncolt.

— Tudja, miért kérem a rendez-vousot, ugye? — racsolt hazai kötélkeken a fezes fejűhöz. — A kísértében akarok lenni, amikor a Dardanellákra utazik.

Hagytam, hogy legyen a kíséretében.

— Il m'a permis — ujságotla körül ragyogó arccal, amikor kijött. — Pénteken indulunk.

Az arageur hozzám fordult: — Most önön a sor.

A gall divatbábot gyorsan kiejtettem a szememből.

— Itt tiszta tekintetre van szükség! — szuggertáltam még magam és már átmentem két másik szalonon.

Amikor a fezes fejű, aki velem jött, kinyitotta előttem az utolsó ajtót, már készen voltam arra, hogy mint egy fényképlemez, felfogjam minden gondolatát annak az embernek, akit

most megismerek. Hosszu, kékruhás, vállas, kerékarcu, őszeshajú kérdőjel tornyosult fel a lábam előtt és áthajolt udvariasan a fejem fölé.

— Külföldi újságíró vagyok, — mondtam — hallottam, hogy ön itt van és minthogy olvastam néhány könyvét, felhasználtam az alkalmat, hogy megismerjem. — A kérdőjel összehúzódott, már ültünk.

— Az ön személye annyival inkább érdekelt, mert ön, néhány év óta, beleavatkozok a politikába... A nagykövetségnek, általában, tesz az a részvét, amellyel a törökök ügyét kísérik... Szeretném tudni, mi vezette erre a szimpátiára és hogy vajjon érvényesíteni tudja-e ezt a Törökországra nézve kedvező állásfoglalását szoknál a politikusoknál, akik a törökök állami életéről határozni fognak.

Claude Farrère, mellettem, kissé féloldalra vetette fejét, szemére, ajkára, orrára, ahogy beszélni kezdett, finom intelligencia jött ki, hangját vékony, finis sugarakban felosztotta, maga körül elhordozta bánatagon, ez az a Nyugati Bestiák írója! aki rajong az északért a rácsokért az ablakokon és a lóköcs a fekete fátylokért, a mezeiért, a minaretért, a művésznekért, Szatambulban, este, a titokzatos keleti hangulatért, igaza volt annak az ismerősömnek, aki tegnap azt ujságoita róla: tudja-e, egy francia poéta érkezett Konstantinápolyba, bizony, én becsülöm benne ezt a költői elcsodálkozást, a hangulatok határozottan nagy művészi értéket képviselnek, tehát kimagasló írónak is tartom, legfeljebb csak nem szorozom azok közé, akik az ember megváltásáért dolgoznak, mint Goráij vagy Ernst Toller, de, mint Part pour Part — író miért ne tisztelném őt?

— Annak már husz éve van, — mondotta — hogy megszerettem őket. 1898-ban, amikor a görög-török háború volt, még a görögök voltak közelebb a szívemhez. De azután meglettam a törökök szomorú arcát, megfogott a bánatuk és magánál tartott. Miért olyan szomorúak ezek az emberek? — kérdeztem. És a feleletet ismétlődve és kiöltözve megtaláltam: mert igazságtalanságot tesznek velük. Szeretném, ha végre mindenki megértene, hogy a törököknek csak egy vágyuk van, független akarnak lenni. Egy népnek, egy nemzetnek megvan az a szent joga, hogy éljen és hogy szabadon éljen; és az én csodálatom és gyöngédségem azért száll Törökország felé, mert Törökország elszántan utasítja vissza a szolgaságot.

— Kérem, Farrère ur, írja le ezt a mondatot...

Előbe tettem jegyzetkönyvemét és leírta szép, ábrándos betűkkel: „Un peuple, une nation ont le droit sacré de vivre et de vivre libres. Mon admiration et ma tendresse vont à la Turquie, parce que la Turquie refuse avec acharnement l'esclavage.“

Claude Farrère
juin 1922.

— Vannak tévedései, — sietett fel lelkiismeretemből a gondolat — az ember felszabadulását, mint legelső szükségességet, nem hangsúlyozta ki, de ha annyira szereti a független állapotot, nem hiszem, hogy ezt ne tartsa magától értetődőnek... — Látta a lelkeseését, amellyel fogadtak, amikor most megérkeztem? — A török nép hálás önnek, azért amit husz év óta tett érte.

A hála nagyobb, mint a szolgálat. He nem tettem volna, nem lennék becsületes embert... Őa még azt kérdezte, tudom-e én érvényesíteni álláspontomat a politikában. A francia államférfiak ugyanugy gondolkodnak Törökország felől, ahogyan én.

— Társadalmi kérdésekben mi az ön felfogása?

— Elítélem a tulzókat... De, egyébként, annyira írói hivatásomnak élek, hogy a szociális küzdelmek-

ben nem vehetek részt... Mint ember és mint író a legkülönbözőbb világfelfogású elemekkel érintkezem. Nagy szerencsémnek tartom, hogy Anatole France barátjai közé számíthatom magam, viszont Léon Daudet-val való összeköttetésem sem tagadom le. (Léon Daudet a francia rojalista párt vezére. Szerk.) Ugyanígy csak büszke lehetek Poincaré és Barthou barátságára.

Ezek az utóbbi névek kissé kellemetlenül befolyásoltak. Elhatároztam, hogy még csak egy utolsó, politikai jellegű kérdést teszsek fel, azután más témára térek át.

— Ha ön annyira pártfogója az elnyomott népeknek, akkor bizonyára a többi nemzetek felszabadítását is örömmel látja.

— Természetesen! — sietett az író a felelettel — a magyar nép függetlenségének példátul őszintén örültem és Herihy kormányzónak nagy bámolója vagyok.

Az olvasó láthatja, hogy a leggyorsabban el kell szökniem a politikai terepümről.

— Szabadna tudom, milyen irodalmi munkát dolgozik jelenleg?

— Regényt írok, amelynek „Les hommes nouveaux“ („Uj emberek“) a címe. A „Petit Parisien“-ban fog megjelenni szeptembertől kezdve. Cselekménye Mörökóban játszódik, miután a franciák pacifizáltak.

Claude Farrère épen látogatásom előtt való napon kihallgatáson volt a szultánnál. Erről az audienciáról a következőket mondta:

— Közel egy óráig voltam öfalségénél, aki nagyon szívélyesen fogadott. Beszélgetésünk alatt egyeztetettük vágyunkat, hogy Törökország sorsa jobbraforduljon és Franciaországgal való barátsága megszilárduljon. Azután együtt imádkoztunk a nagybeteg Pierre Loti felgyógyulásáért. Bucsuzáskor az uralkodó egy kedves visszaemlékezéssel tisztelt meg, azt mondta, hogy miként apja, Abdul Medsid szultán Lamartinét fogadta egykoron udvarában, olyan örömmel tekintik ő, hogy engem fogadhatott...

Claude Farrère ünneplésére a városi tanács tegnap este bankettet rendezett, holnap este pedig lampionos szerenádnak lesz a Boszporuson.

Ben Ami

SPORT

Elutasították Gergely Aladár bíró felebbezését

Az Uj Kelet tudósítójától

A kolozsvári Birák Testülete kedden este tartotta meg második rendkívüli közgyűlést, amelynek egyetlen tárgya Gergely Aladár szövetségi bíró felebbezése volt. A napilapok és a szakajtó annakidején részletesen beszámolt arról az ítéletről, amely Gergely Aladár bíró a Haggibhor—Victoria bajnoki mérkőzésen elkövetett szabálysértéseit bíraskodási jogának öt hónapra való felfüggesztésével büntette.

A rendkívüli közgyűlésen a bírák mérsékelt számban jelentek meg, ennek dacára az elnök Molnár Lajos a szabályok értelmében határozatképesnek nyilvánította a közgyűlést, amely érdemben le is tárgyalta a felebbezést.

Adorján Ödön, a Birák Bizottságának titkára, ismertette az előzményeket és Gergely bíró felebbezését, amelyben nevezett — a fegyelmi szabályzat tizennegyedik szakaszának alkalmazásával — felmentését kérte. Mielőtt az elnök hivatalból tett volna javaslatot a felebbezés sorsára vonatkozólag, Winkle István bíró indítványozta, hogy a külön fegyelmi bizottság ítéletét teljes egészében hagyja jóvá a közgyűlés. Dr. Hirsch Elemér bíró indokoltan, szabályszerűnek és sportszerűnek deklarálta a fegyelmi bizottság határozatát, tekintettel azonban arra a körülményre, hogy Kolozsvárt még nincsen olyan kiforrott és minden tekintetben hivatalosa magas-

latán álló bírói kar, amely az MLSZ évtizedes gyakorlattal rendelkező és nemzetközi viszonylatban is elsőrangú bíróságára érvényes szabályok szigorú alkalmazására érett lenne, javasolta, hogy kegyelmi uton engedje el a közgyűlés Gergely Aladár bíró hátralevő büntetését.

Nagy Lajos szövetségi bíró arra való hivatkozással, hogy sem a fegyelmi, sem pedig az alapszabályok nem engedik meg a kegyelem gyakorlását, szabályellenesnek tartja az amnesztia megadását, egyébként a Gergely Aladár bíró által hivatkozott tizenegyedik szakasz alkalmazását ellenzi, miután a kérdéses mérkőzésen Gergely Aladár bíró — saját vallomása szerint — nem állott ellenállhatatlan kényszer hatása alatt és a jogos önvédelem kritériumait sem látta fenforogni. A felelősségre hárításra hivatkozott 77. § fenforogása pedig csak látszólagos, mert a külön fegyelmi bizottság tagjai között helyett foglalt ugyan Stotter Aladár szövetségi bíró is, aki azonban nem lehetett érdekelt a kérdés elbírálásánál, miután Haggibbor Victoria bajnoki mérkőzés kimenetelétől nem függött a Haggibbor csapatának első vagy második helyezése, az első osztálytól való kiesése vagy osztályozás alá jutása. Ennek alapján a felelősség elutasítását kérte, bejelentvén egyúttal azt is, hogy miután ő a fegyelmi bizottság tagja volt, összeférhetetlennek tartja, hogy a rendkívüli közgyűlés, mint másodfokú fórum határozata meghozatalánál a szavazásban résztvegyen és ezért csak tanácskozási szerepet kíván a közgyűlésen betölteni. Egyébként a maga részéről nem ellenzi, ha a közgyűlés Gergely Aladár bíró büntetését méltányossági szempontok figyelembevételével leszállítja.

Könnymű közbeszólás az elnök, Molnár Lajos és dr. Hirsch Elemér bíró között: kinos felreórtást eredményezett, amelynek tapintatos elintézése után az elnök szavazás alá bocsátotta a kérdést: felmenti-e a közgyűlés Gergely Aladár szövetségi bíró a kiszabott büntetés alól? A tükös szavazás során a közgyűlés tagjai egyhangulag hozták meg határozatukat, hogy Gergely Aladár bíró nem mentik fel.

Ezután került szavazás alá dr. Hirsch Elemér indítványa, aki a kegyelmezés helyett a büntetés leszállítására nézve tett javaslatot. Az újabb tükös szavazás során a rendkívüli közgyűlés szótöbbséggel úgy döntött, hogy a fegyelmi bizottság ítéletét nem kívánja megváltoztatni és a Gergely Aladár szövetségi bírora kiszabott büntetés tartamát nem rövidíti meg.

A Bírák Testülete a maga részéről tehát végérvényesen lezárta a Gergely-ügy aktáit, a közgyűlésen azonban elemetáris erővel nyilatkozott meg az elégedetlenség a játékfegyelmet ellenőrző-bizottságnak és a felelősségre támaszkodásnak és a Haggibbor-Victoria bajnoki mérkőzésen szabálysértést elkövető játékosok enyhe megbüntetésével szemben.

— Szomorú jela a kolozsvári futballsporti romlottságának a játékosok ellen hozott ítélet! — tört ki önkéntelenül az elégedetlenség az egyik tekintélyes futballbíróból. Hogy a mérkőzés igazolása, illetve a Bírák Bizottsága által javasolt megemmisítése kérdésében mikor történik érdemleges intézkedés, a jövő titka.

Labdarugás

Csernovic — Bukarest válogatott 3:0 (1:0). Junius 18-án 3000 néző jelenlétében tartották meg Csernovicban a Boisko-pályán Csernovic és Bukarest válogatott csapatainak városközi mérkőzését, amely a csernovici csapat 3:0 (1:0) arányu megérdemelt győzelmével végződött. A nagyszámu előkelő közönség sorában jelen voltak Mirescu tábornok, Flondor tartományi főnök, Cameron angol konzul és több notabilitás. A játék sokat veszített szépségéből és érdekességéből a bíró gyengessége miatt. A bíró nem volt tisztában a handszabályaival, ami gyakran megzavarta mindkét csapat játékosait. — A csernovici együttes az egész mérkőzés tartama alatt klasszissokkal volt jobb ellenfelénél. A bíró gyengessége kinos jelenetet provokált. A második féldőben Schrei-

ner határbíró szabálysértést jelzett a vezető bírónak, aki azonban ezt nem vette figyelembe. A határbíró ekkor be szaladt a pályára és ismételtén közölte a bírónak az általa észlelt szabálytalanságot, a vezető bíró azonban ekkor sem intézkedett. Ekkor, Schreiner, aki maga is képesített szövetségi bíró, idegességében vezetőkollegája lábához dobta a jelzőszáslót és sértődötten eltávozott a pályáról. Micszynski II. révén érte el a győztes csapat mind a három gólt. A mezőnyben Frescio, Micszynski III., Procop és Strugaren I. voltak a legjobbak. A bukaresti együttesből Haida (Olympia) és Capsuneanu kapus tüntek ki.

Bukarest kezd, a csernoviciak azonnal átveszik a támadó szerepét és ellenfelük térfelére terelik a játékot. A csernovici csapat az első negyedórában idegeseen játszik és összejátéka nem volt tökéletes. A 17. peroban Micszynski II. tiszta helyzetből gólt ér el. A 25. peroban Strugaria centerhalf jó helyzetben hibáz. Szünet után a csernovici csapat kapujához szegzi a bukarestieket, azonban a kapus bravurosan menti a veszedelmes lövéseket. Az utolsó negyedórában Micszynski II. még két gólt ér el.

A mérkőzést Weiner, a budapesti Nemzeti Sport Club volt tagja vezette. Működésének gyengességét csak az menti, hogy hesszu évek óta nem bíráskodott. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal erősen figyelmeztetni az ellen a sportszerűtlen rendszer ellen, amelyet a bukaresti szövetség kezdeményezésére a kerületi bizottságok a bírók küldés, illetve bírófalkérés terén meghonosítani igyekeznek. Megtörtént, hogy a Bukarestben megtartott Kínizsi-NAC sorlegdöntő mérkőzésre, bár a csapatok kolozsvári bíró személyében állapodtak meg, amit a bukaresti központtal idejében írásban is közöltek, a központi labdarugó-szakosztály egyik tulbuzgó vezetője Brassóból kért bíró. A mérkőző csapatok, abban a jogos feltevésben, hogy megállapodásukat a központ a szabályok értelmében honorálni fogja, kolozsvári bíró kérték fel a mérkőzés levezetésére, aki az előzményeket nem ismerve, jóhiszeműen kitette magát a Bukarestbe való utazás fáradsalmának, ahol legnagyobb meglepetésére a brassói bíróval találkozott. Szives bocsánatkérések után tisztázódott a félreértés, a kolozsvári bíró költségeit azonban a bukaresti sportvezetők elfelejtették megtéríteni. Ugyanez a káosz ismétlődött meg a junius 18-iki Csernovic-Bukarest válogatott mérkőzésen. A csernovici kerületi bizottság alnőke táviratilag Kolozsvárról kért bíró, biztosítással felkérte a mérkőzés levezetésére Szika János temesvári bíró is és hogy megfelelő váltszék álljon rendelkezésére Weiner bíró is Csernovicba utaztatva. A kolozsvári Comitetul Regional a távirat alapján dr. Haas bíró küldte ki Csernovicba. Haas azonban ilyen előzmények után természetesen nem vezette a mérkőzést. Egyhító körülményként szögezzük le, hogy Haas bíró költségeit a csernovici szövetség minden ellenvetés nélkül azonnal kifizette.

Atlétika

A Haggibbor atlétkai tréningje. Az iskolai év befejeztével a Haggibbor atlétkai szakosztályának vezetője elhatározta, hogy ifjúsági tagjainak érdekében rendszeres atlétkai tréningeket tart a városi sporttelepen. Moskovits Andor szakosztály-vezető ezután is tudatja a Haggibbor ifjúsági tagjaival, hogy az atlétkai tréningeket minden héten kedden és csütörtökön délután hat órai kezdettel tartják meg. Azok, akik a tréningeken rendszeresen részt akarnak venni, közelebbi felvilágosításért forduljanak közvetlenül a szakosztályvezetőhöz, aki minden kedden és csütörtökön délután a városi sporttelepen található.

Central Buffet
Színház után 1314
az élite közönség találkozó helge

KÖZGAZDASÁG

A német pénz szervezkedése Romániában

A Deutsche Centralbank für Rumänien terve
Az Uj Kelet tudósítójától

Egy hónapja sem mult, hogy Berlinben likvidált a német közlajpar egy vezető vállalata, a Deutsche Petroleum Industrie A. G., amely maradék aktiváit a német tüke világhódító terveit letéteményesének, a Bagdadvasut hírheft Deutsche Bankjának adta el. Ez a tranzakció a német sajtóban méla és kegyeletes emlékezősek ö önt indította el. A lapok hossz a irtak a romániai német petróleumkitermelés aranyidőjéről és arról, hogy immár a régi nagyság utolsó romjai is eltűnnek. — Eanog alig egy hónapja és ime a német ipar, illetve a hódító expedíció vezető Siaczes-komara már új formákat keres, hogy megindíthassa a gazdasági harcát a román piac meghódítására.

Kétségtelen, hogy a háboru után következő időben Németország bizonyos előnyvel rendelkezett Romániában. Egy román gazdasági szakértő magyarázta a „Temps”-ben:

„Románia barátja és hű szövetségese Franciaországának: Mikor azonban arról van szó, hogy egy 800.000 leiba kerülő német lokomotívot szerezzünk e be, vagy egy 18 millió franciát, akkor nincs helye a sentimentálistumnak. „A német ipar a geografiai közelség és a rossz valuta minden könnyítésével újlag megvetette lábát a román piacra. A különböző gazdasági szakmákban mutatkozó német verseny elég sikerrel vette is föl a versenyt a Romániában jelentkező angol, francia és olasz gazdasági expanzióval. A német gazdasági élet vezérkarában, Siunnesknél azonban elégedetlenekek voltak az eddig elért eredményekkel. Szerintük hiányzott oly pénzügyi, mely a német gazdasági tevékenység minden hitelgényét megfelelő módon támogatta volna. Hiányzott a központ, a nagy pénzügyi medence, amely menesítette volna a német származásu vállalatokat, hogy az ellenátlóba menjenek kölcsönt kérni. Siunnesk tehat meg akarják szüntetni azt az állapotot, hogy a németek romániai gazdasági terjeszkedése idegaa tőkésérdékeltségök ellenőrzése alatt álljon.

Belföld

(x) Uj nagy állatexport-vállalat alakult Bukarestben. Bukarestből írják: „Zoon” néven új részvénytársaság alakult a fővárosban önmillió lei alaptőkével, amely tízezer részvényre van felosztva. A vállalat állatkereskedéssel és főleg regáti és erdélyi állatok exportálására alakult és erre a célra Temesváron is fiókot állított fel. A részvénytársaság igazgatóságában Sürbei Barbu herceg és Garoflied volt agrárminiszter is helyet foglalnak. Az új vállalat alapszabályait a „Monitorul Oficial” junius 13. száma közölte.

(x) Uj kiviteli rendelkezések. Bukarestből táviratozzák: Az import-export bizottság e határozta, hogy a lenese és bab kivitelét szabadabb teszi a jelenlegi vámtarifák alkalmazásával. A bánybőre és vadbőrok kivitele tilos. A kivitelre engedélyezett marhafajokból a belföldi fogyasztásra fordítandó kvótáról hermadrésben a regátanak, kétharmadrésben Erdélynek kell gondoskodnia.

(x) Az import export bizottság legutolsó ülésén, amelyet tegnap a kereskedelemügyi minisztériumban tartottak meg, az állatexport ügyével foglalkozott. Elhatározták többek között az exportra szánt szarvasmarhák életkorára vonatkozó rendelkezések megváltoztatását olyanformán, hogy csak a legfiatalabb szarvasmarhák

kivitelét engedik meg. A regától való szarvasmarha kiviteli tilalommal kapcsolatban a kontingentálás fenntartásával bizonyos fajták exportját megengedték. A határozatokat Sasu kereskedelemügyi miniszter elé terjesztették és a miniszteri jóváhagyás után rendelet alakjában nyilvánosságra hozzák.

(x) Az iparadó kivétele. Bukarestből írják: Az iparügyi minisztérium értesíti az 1912. évi iparpártolási törvény alapján kedvezményt nyert ipari vállalatokat, hogy Bukarestben, Jasiban és Craiovában adó-kivétel bizottságokat állított fel, amelyek megállapítják az 1919-20, 1920-21, és az 1921-22 évre szóló iparadókat. Az érdekelt vállalatok kötelesek a legsűrűsebben lezárol a bizottságok működéséhez szükséges okmányokat serről július 15 én a bizottságokat értesíteni. A bizottság meghívására sztn az iparvállalatok képviselői az adó-kivétel tárgyalás kon megjelennek az összes okmányokkal együtt. Ugyanakkor írásban igazolnokok kell mennyi adót fizettek utójára.

(x) Lengyel-román vasuti tárgyalások. Csernovicból jelentik: Itt a nspokban tanácskozásra ültek össze a lengyel és román kormány kiküldöttei. Az étekezleten határozni fognak a lembergi vasuti konferencián hozott határozatok gyakorlati megvalósításáról.

Külföld

(x) Üzembe helyezik a bécsi porcellángyárt. Bécsből jelentik: A világhírű bécsi porcellángyár, amely a mult század utolsó negyedében a méh-jelzéssel ellátott híres porcellánárakat állította elő, mint ismeretes, közel ötven éve megszüntette üzemét. Most nagy pénzcsoport alakult, amely a történelmi nevezetességű porcellángyár üzembehelyezését tűzte ki céljául. Konzorcium alakult Bécsi Porcellángyár R. T. néven 200 millió alaptőkével. Az állam az új vállalkozásnak minden kedvezményt megad és hir szerint a gyár helyiségének céljaira egy nagy állami épületet bocsátanak rendelkezésre.

(x) A franciák ratifikálták a Duna-egyezményt. Párisból táviratozzák: A kamara megszavazta az 1921. július 23-án Párisban aláirt nemzetközi Dunaegyezményre vonatkozó ratifikálási törvényjavaslatot.

(x) Csehország folyósítja az osztrák hitelt. Prágából táviratozzák: A kamara ratifikálta az Ausztriának nyújtott 500 millió kölcsönről szóló törvényjavaslatot, amelyet ilyenformán hamarosan folyósítani fognak.

A Zsidó Nemzeti Alap országunk földjét akarja népünk köztulajdonába visszavásárolni, (akié a föld, azé az ország), a Keren Hajjeszód a fejlett európai állami élet alapjait akarja lerakni e visszavátrított földön, a Tarbut-Kulturalap pedig a sivatagvándorlás nevelési alapja

Fürdőszezonra
fürdőtrikót, lepedőt, törülközőt, frottirangag szüksegeiteit előnyösen beszerzheti
Heller, Weisz & Molnár
divatruházában (Cluj, Wesselényi-u.6.)
Gyermektrikó és zokniból nagy választék békebeli minőségben.
1334

Csütörtök
SZIN
A jövő
A kö
gatósága
szandó
Ez a
5-én kez
havának
Kétfé
opera-é
donság,
vényes é
ötven el
A pr
árai egy
Páholy
I. r. zso
I. r. zso
II-V.
II. r. zso
V-X.
I. r. tá
I-V.
II. r. tá
I-V.
Ezenl
szávéleko
A re
Páholy
I. r. zso
I. r. zso
II-IV.
II. r. zso
V-X.
I. r. tá
I-V.
II. r. tá
I-V.
Ezenk
szávéleko
A ber
letben elő
Bérelh
Az évad
kezeseket
Bérelh
dőlőleg a m
ország a m
jában.
Az id
2-ág tart
Cluj-
Csütörtök
donság
Gözon
val. A
kal, s
Péntek: E
vendé
premié
rende
Szombat: t
tanul
Opera
szám.
vezető
Vasárnap
és G
Szent
Mérésé
Vasárnap
égek
nagyb
nyire
Ezenh
és Gó
játéká
helyár
helyár
A műsor
megvá
Felelős sz
Kiadó: FF
Szerke
Hirdess

Amikor a pusztában h...
bizonyul a...
akkor a so...
lekről. Es...
jelennek mi...
udja észrev...
veszedelmes...
ket! Európ...
reakciós, kie...
söpör végig...
aradás még...
mélyebb m...
borította el...
A pusztító a...
elején vagy...
állanak a m...
feneketlen...
szilárd talaj...
őntötte a pi...
lakóknak, h...
rek legyene

Ausztria sz...
szobán áll...
országot pol...
kergette szo...
kossága éhe...
jesen elves...
delem tönk...
vált és a...
bécsi nép a...
val és a...
vetemlenség...
osztónok ur...
mor kielégül...
kas a földbe...
nincs kielég...
a pusztulás...
nek ki az ós...
kirobbanásra...
dolgozók na

Bécsben, humoráról h...
solyok váro...
gyűlések va...
országából...
zitanak az é...
bosszuló és...
romra. Ha a...
vált: a zsid...
nem küld t...
okai. Ha A...
szönt adni:...
Az, hogy az...
ték telenedés...
tőket, a zid...
ipart tette...
munkás me...
téktelen p...
nem kap ár...
a gyáros né...
rajta és a...
elveszítette...
mát. Egyre...
a gazdaság...
esődnék a z...
asztól, éhez...
kell. Es ma...
társadalmi...
nagyszerű...
a pogromra...
lihegők sor

A kiesit...
berálmusá...
jéről. Ebb...
szágbán a...
nem ismert...
nemzsidó k...
a mai szá...
esett foljaj...
A sötét hu...
és jaj azok...
Szerbia, a...
győző orsz...
háboru er...
ezt az elm...
európai civ

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavan-ként 1 lel. Vasnapig betűvel szedett szavak 2 lel. Legkisebb apróhirdetés díja - 10 szög - 10 lel. Jelleg hirdetésekre semmiféle felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Azonnali belépésre keresek ügyes kiszolgáló segédet a rőtös és rövidáru szakmában. Kirakat rendező előnyben. Fényképes ajánlatot kér Spitz Béla, Szatmár. 4029-1

Keresek egy faszakmabeli könyvelőt és levelezőt, aki német, román és magyar nyelvet szóban és írásban teljesen perfekt bírja, vagy egy kereskedelmi végzettségű fiatalembert, ki a fenti nyelveket bírja és némi gyakorlata van. Cím a kiadóhivatalban. 4052-1

Azonnali belépésre keres román, magyar és német levelezőt vagy levelezőnőt az Ipar és Keresk Bank Rt. Cluj Deák F.-u. 49. 4068-1

Egy évig üzembem volt kifogástalan állapotban levő dr. Gáspár-féle fayance díszített cementszobor készítésére szolgáló hydroalikus nyomású kézigép 300 alátét lemezzel és megfelelő festékadatokkal olcsó árban eladó. Kirschner és Társa szállító Nagyvárad. 4069-1

Fűszer szakmában jártas 15 évi gyakorlatlall rendelkező üzletvezető, utazói vagy helyi ügynöki állást elfoglalna. Óvadtékkal rendelkezik. Ajánlatokat Fűszer 15- jellegre a kiadóba kérek. 4067-1

Nagyromániában jól bevezetett utazó textil, rövidáru és rokonszakmából állást keres. Szíves megkeresések Szakember jellegre a kiadóba. 4070-1

Keresek egy a rőtös és rövidáru szakmában teljen szakképzett segédet ki a magyar, német és román nyelvet beszélő, ajánlatok fizetési igénnyel - esetleg személyes bemutatkozás - Fuchs Dániel, Medgyes kérétek. 4064-1

Hirdetési és nyomdászakmában jártas akvizitőrök felvételnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Tiszta sárga méz-viaszt veszünk. Herczeg Géza vegyészeti gyár Arany János-utca 3. 4058-1

Külvárosi 2 házas telek, 2 üzlethelységgel fűszer és külön italmérési engedéllyel elköltözés véget azonnal eladó. Cím a kiadóban. 4040-1

Bocskor, mosótalp, felsőbőr és szilgyártóbiának állandóan nagy készlet kicsinyben és nagyban. Legolcsóbb árak mellett. Vidéki megrendeléseket kis postacsomagokban is eszközölök. Jelenlegi talp és bocskor ára 65-70 lei. Vagontételnél 5 százalékos kedvezmény.

SÁMSON-BÖRGYÁR Gyufagyár-utca 1. Gyorsáru raklárval szemben. Telefon: Gyár 3-86, lakás 3-87. szám.

Irógépek

és kellékek állandóan nagy választék: an. javításokat legolcsóbban vállalok. Finkler Antal Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi tér) 40. 1870

Wieni Irodánk

és Bruck-Hegyeshalom-Budapest-Szolnok - Biharkeresztes-Békéscsaba és Kötégyanba fellállított saját exposituráink utján kötbér kikötése mellett 5-10-15 nap! határidőn belül O- és Uj-Románia bármely részébe vagy vissza darabáru és vagonrakomány szállításokat vállalunk. Deutch Testvérek. Központ Cluj, P. Unirei 26. Fiókok Wien I. Rotenturm Str. 12. Oradea-Mare, Rimani-cl-u. 12. Orsova, Dunapart. 1270

Nagy tétel valódi „Kutya” jegyű cerna érkezett

„Orient”

kendő- és rövidáru nagykereskedéshez Cluj, Szép-utca

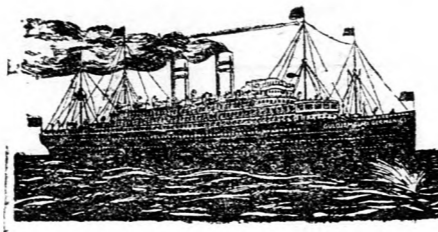
IFJU KELET

Zsidó ifjusági folyóirat Előfizetési ár egy évre 80 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Calea Reg. Ferdinand 48.

Ottoman America Linie

B-dul Elisabeta No. 4. Bucuresti

Constanca direct Newyork

Hamburg direct Newyork

Fontos értesítés!

Mindazoknak, akik Amerikába szándékoznak utazni, nem kell Bukarestbe menniök s h'ábaváló költségeket csinálniök, mert az amerikai konzulátus csakis az utazási irodáktól fogad el utleveleket. A illetők küldjék be tehát hozzánk következő okmányait: Utlevél, születési bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány, amelyben az is benfoglaltassék, mióta lakik a községben, amelyből kívándorol, házassági tanusítvány, az amerikai rokonoktól küldött bevándorlási engedély és 4 fénykép (4 cm. széles és 5 cm. hosszú). - Mindezen okmányokat átadjuk az amerikai konzulátusnak és 10 napon belül értesítjük a felet, mikor jöjjön Bukarestbe utlevele láttamoztatására. - Senki se kérjen amerikai rokonaitól hajójegyet, mert 5000 - leivel drágább, mintha itthon vásárolja. Irjon amerikai rokonainak, deponálja az a szükséges pénzt a Banque Belge pour l'Etranger Newyork, 67, Wall Street, amely átutalja azt bukaresti testvérintézetéhez (Banque Belge pour l'Etranger Bucuresti, Cal. Victoriei) s ez azonnal értesíti a címzettet a pénz megérkezéről. - Bármiféle információval szívesen szolgálunk és kívánatra megküldjük prospektusunkat, amely a lehető legrészletesebb felvilágosításokat nyújtja. 4045-1

Jegyezze meg jól a címünket: Ottoman America Linie romániai képviselője Ferd. Hédont mérnök Bucuresti, Bvd. Elisabeta No. 4.

Agyag és Vegyipar Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontszirt, műtrágya í, szappant, kocsikenőcsőt, gépszirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz és vizes húslejt, nyers és olvasztott fagyut.

Megoldult az építés!

Calcit telepén 1 m³ mész 170 lei

Telep: Felegvári-u. 9. Telefon 1106.

Uradałmi tej Tejszin Lefőzőtt tej 75 bani Teavaj Str. Solutiu (Viz-u.) 8. 4043-1

Nagybani raktárom Str. Regina Maria v. Deak Ferenc-u. 13. szám alatt van Eisenstädter F. volt Lskatos-áruház Sehol olyan választékkal nem kap gyermekocsi, utazóbőröndöt, gumilabdát és footballabdát

Cukorka és csokoládé raktár 1277 Lusztig és Nussbacher Cal. Regele Ferdinand 31. Szállitunk postán, utánvét mellett.

Füüdőidényre

gumisapkák, szivacsok, minden nagyságban, szarvasbőrök, luffák nagy választékban kapható a

„Rózsa” nagydrogéria és vegyészeti gyár Rt. detail üzletében Cluj, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér) 26. szám. Telefon 7-91.

A cipőimport teljesen megszűnt mert a

Renner Testvérek és Társai Börgyár Rt., Cluj-Kolozsvár gyárt mindenféle férfi, női és gyermekcipőt színes és lakbőrökből is a leg-elegánsabb kivitelben!! 1801

A külfölddel

csak akkor létesíthet egészséges gazdasági kapcsolatot ha olvassa a

Rumänischer Lloyd

minden számát Románia legnívósabb német nyelvű hetilapja

A legjobb tőkebefektetés egy évi előfizetés a Rumänischer Lloydra, mert a lap cikkei minden kereskedőnek és pénzembernek sok pénzt érnek Rumänischer Lloyd Kérjen mutatószámot és hirdetési ajánlatot a KIADÓHIVATALTÓL

A Rumänischer Lloyd minden sorát pénzre vált-hatja fel üzletkötésinél. Cluj-Klausenburg Str. Regina Maria 34. Kapható minden újságárúsnál! 4054-1